

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑.๑ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๒ กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

๑.๓ บริบทชุมชน

- แผนที่แสดงอาณาเขตตำบล

- ประวัติความเป็นมาของชุมชน

- สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑.๑ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

พระราชบัญญัตินี้บัญญัติขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูปและการตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อให้รัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

กรอบแนวคิดการพัฒนาการเกษตร

จากการรวบรวมข้อมูลและการระดมความคิดเห็นเกษตรกรในการจัดทำแผนงานพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ระดับอำเภอ แล้วประมวลเป็นแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัด จากนั้นรวบรวมข้อเสนอจากคณะกรรมการประจำสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้ข้อมูลปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมฉบับแรก (พ.ศ.๒๕๕๙ – พ.ศ.๒๕๖๔) โดยมีกรอบแนวคิดมุ่งการพัฒนาตามข้อเสนอของเกษตรกร ดังนี้

๑) สร้างโอกาสให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงทรัพยากรในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินทำกิน การปรับปรุงฟื้นฟูคุณภาพดิน มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนและเครื่องจักรอุปกรณ์ในการดำเนินธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งทรัพยากรดังกล่าวเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพการเกษตรให้ประสบผล

๒) พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยพัฒนาความรู้เกษตรกรรายคน ให้ได้รับข้อมูลที่เพียงพอประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการจัดการฟาร์มให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ยกระดับรายได้นอกจากนั้น สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยรวมตัวในรูปกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร/สร้างความเข้มแข็งให้บริการธุรกิจแก่เกษตรกรสมาชิก ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายจากกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรเป็นเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อดำเนินธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูป เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ทั้งนี้ ต้องพัฒนาศักยภาพของผู้นำกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรด้านการจัดการธุรกิจ ร่วมดำเนินกิจกรรมกับกลุ่ม/องค์กร อย่างต่อเนื่องควบคู่กันไป โดยแบ่งการสร้าง ความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

๒.๑ การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ในการใช้ข้อมูลร่วมวางแผนพัฒนาพื้นที่ โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลฐานะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ทำอยู่เดิมในพื้นที่ เพื่อประมวลผลอย่างง่ายชี้แจงแก่ที่ประชุมเกษตรกร เพื่อทราบศักยภาพของกลุ่ม/องค์กร ก่อนร่วมกัน

ตัดสินใจกำหนดกิจกรรมการเกษตรที่ประสงค์ดำเนินการร่วมกัน โดยยึดแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น มิติดิน มิติน้ำ มิติเกษตรกรรมและมิติการรวมกลุ่ม เป็นต้น

๒.๒ การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า

บนพื้นฐานหลักคิดว่าเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกัน จะเข้าใจปัญหาการผลิต การดูแลรักษา การแปรรูป และการตลาดสินค้าชนิดนั้นๆ ดีกว่าผู้อื่น เพื่อมารวมกลุ่มกันสามารถนึกกำลังในการคิดวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาการผลิตได้อย่างครบวงจร จึงเสนอแนวทางการรวมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้า (สินค้าชนิดเดียวกัน) ภายในอำเภอ แล้วจึงเลือกผู้แทนกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในอำเภอเดียวกัน ขึ้นเป็นคณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรรายชนิดสินค้านั้น ๆ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ

๓) **สร้างโอกาสด้านการตลาดผลผลิตของเกษตรกร** โดยสนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางเกษตรกรประจำตำบลเชื่อมโยงตลาดกลางเกษตรกรในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ตลอดจนสนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร มีศักยภาพส่งออกสินค้าเกษตรไปต่างประเทศ รวมทั้งจัดตั้งบริษัทการส่งออกสินค้าเกษตร และศูนย์กระจายสินค้าส่งออกไปต่างประเทศที่เป็นของเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร และบริหารโดยเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อขยายช่องทางการตลาดของเกษตรกร ตลอดจนตั้งกองทุนประกัน ความเสี่ยงผลผลิตและราคาด้วย

๔) **การมีส่วนร่วมของเกษตรกร** การพัฒนาภาคการเกษตรที่ผ่านมา ภาครัฐมีหน้าที่หลักในการส่งเสริม แนะนำ วางแผน ดำเนินการ และติดตามผล ซึ่งบางโครงการไม่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรและศักยภาพพื้นที่ จึงเสนอแนวคิดให้เกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งรู้เข้าใจปัญหาและสภาพพื้นที่ดี เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบและร่วมติดตามผล โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูล เข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพเกษตร มีส่วนร่วมเสนอแนวทาง/โครงการพัฒนาแก้ไขปัญหา ซึ่งการให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ นี้ จะทำให้การพัฒนาและแก้ไขปัญหาตรงตามความต้องการของเกษตรกร

๕) **การสร้างความร่วมมือของภาคีภาคส่วนต่างๆ** สนับสนุนเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่มีความต้องการพื้นฐานในการประกอบอาชีพการเกษตร ตั้งแต่ที่ดินทำกินปัจจัยการผลิต เงินทุน องค์ความรู้การผลิต การแปรรูปและการตลาด ในขณะที่เมื่อมีการรวมตัวเป็นกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ต้องดำเนินการบริหารจัดการองค์กรที่เข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ รวมซื้อ แปรรูป และรวมขายเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรสมาชิก ซึ่งการดำเนินการสร้างความเข้มแข็งการประกอบอาชีพของตัวเกษตรกรเอง ต้องการภาคีร่วมสนับสนุนหลายด้าน เช่น หน่วยงาน/องค์กร ที่สนับสนุนด้านองค์ความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ สนับสนุนด้านเงินทุน เครื่องจักรกลการเกษตร และการตลาด เป็นต้น

๖) **การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรและมุ่งสู่เกษตรอุตสาหกรรม** การผลิตทางการเกษตรที่ผ่านมา เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรจำหน่ายในรูปวัตถุดิบทางการเกษตรเป็นหลัก ในขณะที่ปลายปี ๒๕๕๘ จะมีการรวมกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สินค้าเกษตรบางชนิดไทยได้เปรียบด้านคุณภาพ มาตรฐานสินค้า แต่สินค้าเกษตรบางชนิดไม่สามารถแข่งขันได้ด้านต้นทุนการผลิต ผลผลิตต่อหน่วย และคุณภาพสินค้า ดังนั้นไทยควรจะต้องปรับเปลี่ยนจากการผลิต เพื่อขายในรูปวัตถุดิบเป็นการแปรรูปเพิ่มมูลค่าในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรมที่เกษตรกรมีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการ นอกจากนั้นควรมุ่งพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP ,Q ,GMP และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคใส่ใจการบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพและอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น

๗) **การพัฒนาการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** การทำการผลิตที่ผ่านมามุ่งการผลิตสินค้าเกษตรเชิงเดี่ยว ดำเนินการผลิตเพื่อขายสร้างรายได้เป็นหลัก ก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรการ

ผลิต เช่น คุณภาพดินและคุณภาพน้ำเพื่อการเกษตรเสื่อมโทรม ใช้สารเคมีเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตมากเกินไปจนความจำเป็น ต้นทุนการผลิตสูง ขยายได้ไม่คุ้มต้นทุน เกิดภาระหนี้สิน โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย ควรมุ่งเน้นให้เกษตรกรตระหนัก เห็นความสำคัญของการทำการเกษตรในรูปแบบรักษาสอดคล้องของทรัพยากรการเกษตร มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น รูปแบบเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ไร่นาสวนผสมวนเกษตรและเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

๘) การออกกฎหมาย ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีบางเรื่องดำเนินการด้วยการสนับสนุน ส่งเสริม ให้คำแนะนำ แต่หลายประเด็นต้องปรับโครงสร้างด้านกฎหมาย ด้วยการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่มีอยู่เดิมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนบางประเด็นต้องออกกฎหมายใหม่ให้เอื้อต่อเกษตรกร เช่น พ.ร.บ.การจัดสวัสดิการเกษตรกร, พ.ร.บ. สถาบันพัฒนาเกษตรกรกรมยั่งยืน พ.ร.บ. การส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาระบบเกษตรแบบพันธสัญญาที่เป็นธรรม พ.ร.บ. สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากร และการจัดตั้งธนาคารที่ดิน เป็นต้น

๙) การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรายจน จากข้อมูลการเพาะปลูกปี ๒๕๕๔/๕๕ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด จำนวน ๕.๙๑ ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน มีรายได้น้อย เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล จึงควรได้รับการพัฒนา ยกระดับรายได้ สนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถ “อยู่รอด” พันความยากจน มีอาหารกิน “พอเพียง” โดยใช้หนี้หมด ชีวิตสบายขึ้น สุดท้าย “ยั่งยืน” มีเงินออม พัฒนาตัวเองด้วยลำแข้ง มีภูมิคุ้มกันคุกคามจากภายนอก

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีทางการเกษตร งานวิจัยและพัฒนาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศ จะเห็นว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ตั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาไว้ประมาณ ร้อยละ ๕-๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ แต่งบการวิจัยของประเทศไทย โดยเฉพาะด้านการเกษตรมีต่ำกว่าร้อยละ ๐.๕ ซึ่งถือว่าน้อยมาก ดังนั้น ภาครัฐสมควรให้ความสำคัญจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมุ่งการวิจัยและพัฒนาตามความต้องการในพื้นที่ ให้เกษตรกร/องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วมปฏิบัติเรียนรู้จากงานวิจัยควบคู่ไปด้วย นอกจากนั้นการบูรณาการหน่วยงานจัดตั้งสถาบันวิจัยด้านการเกษตรเป็นรายภาค เพื่อเน้นวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรเฉพาะเรื่องหรือแต่ละชนิดตามสภาพภูมิสังคม โดยวิจัยเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่เทคโนโลยีการผลิต การแปรรูป การตลาด อีกทั้งควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารงานวิจัยผ่านสื่อ IT ไปยังหมู่บ้าน/ตำบล ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย ตลอดจนควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้เครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีด้านการเกษตร พันสมัยให้เกษตรกรนำไปใช้ได้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

สภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดทิศทางแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกร (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) วิสัยทัศน์

“สภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นสถาบันแกนหลักประสานพัฒนาภาคเกษตรกรรม มุ่งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็งในอาชีพ”

พันธกิจ

๑. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ในการดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินธุรกิจให้บริการตามความต้องการของสมาชิก รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรเกษตรกรที่เข้มแข็ง
๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรที่ยากจน/ยุวเกษตรกร มีความสามารถด้านการจัดการฟาร์มโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ส่งเสริมให้มีการจัดระบบน้ำเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียง ปรับปรุงบำรุงดิน และสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างทั่วถึง ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๔. ส่งเสริมการวิจัยและการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตร ภูมิปัญญาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม
๕. สร้างกลไกและผลักดันให้เกิดแหล่งตลาดสินค้าเกษตรในภูมิภาค เชื่อมโยงตลาดระดับจังหวัด อำเภอ โดยมุ่งสร้างศักยภาพด้านการจำหน่ายในประเทศและการส่งออก รวมทั้งเกษตรอุตสาหกรรม
๖. ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบในการเพิ่มสิทธิให้เกษตรกรได้รับสวัสดิการเกษตรกรโอกาสเข้าถึงและคุ้มครองสิทธิในที่ดินทำกิน ได้รับข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อประกอบการตัดสินใจ และเกษตรกรในระบบเกษตรพันธะสัญญาได้รับความเป็นธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ

๑) สร้างระบบการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑.๑ พัฒนาระบบการรับรู้ข้อเท็จจริงของปัญหานำปัญหาวิเคราะห์จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและเสนอหน่วยงานรวมทั้งติดตามผลการช่วยเหลือ

๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพพนักงานสมาชิกสภาเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว

๑.๓ การใช้เทคโนโลยีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการสำรวจจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา

๒) พัฒนาขีดความสามารถการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

๒.๑ พัฒนาระบบการรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร

๒.๒ พัฒนาบุคลากรพนักงานสมาชิกสภาเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม

๒.๓ การประสานหน่วยงานและภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน โครงการ/กิจกรรมไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งติดตามผล

๓) การสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกร และเครือข่าย

๓.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ ด้านการจัดการฟาร์มสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและแบ่งปันความรู้แก่เกษตรกรอื่น

๓.๒ ส่งเสริมให้กรรมการและพนักงานขององค์กรเกษตรกรและกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ในการจัดการองค์กรและการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมรวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๓.๓ ติดตามและร่วมการดำเนินงานตามนโยบายเกษตรกรรมของส่วนราชการ

๔) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม

๔.๑ การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรรายสินค้ารวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๔.๒ การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การแปรรูปขึ้นต้นและ SME เกษตร

๔.๓ การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมขนาดใหญ่โดยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมขั้นสูง

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

๑. กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรสามารถพัฒนาดำเนินกิจกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินธุรกิจอเนกประสงค์ เช่น ธุรกิจสินเชื่อ รวมซื้อ แปรรูป รวมขาย และกิจกรรมแนะนำงานฟาร์ม ให้บริการตามความต้องการของสมาชิก
๒. เกษตรกรยากจนที่มีรายได้อยู่ได้เส้นความจน มีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพ
๓. มีทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพดินได้รับการปรับปรุงบำรุงเหมาะสมแก่การเกษตร ตลอดจนมีโอกาสเข้าถึงเครื่องจักร อุปกรณ์แปรรูป
๔. เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญทางเศรษฐกิจ สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิต รวมทั้งมีการขยายปริมาณแปรรูป และเกษตรอุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่า
๕. เพิ่มสิทธิให้เกษตรกรได้รับสวัสดิการเกษตรกร โอกาสเข้าถึงและคุ้มครองสิทธิที่ดินทำกิน รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งการมีกองทุนรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร

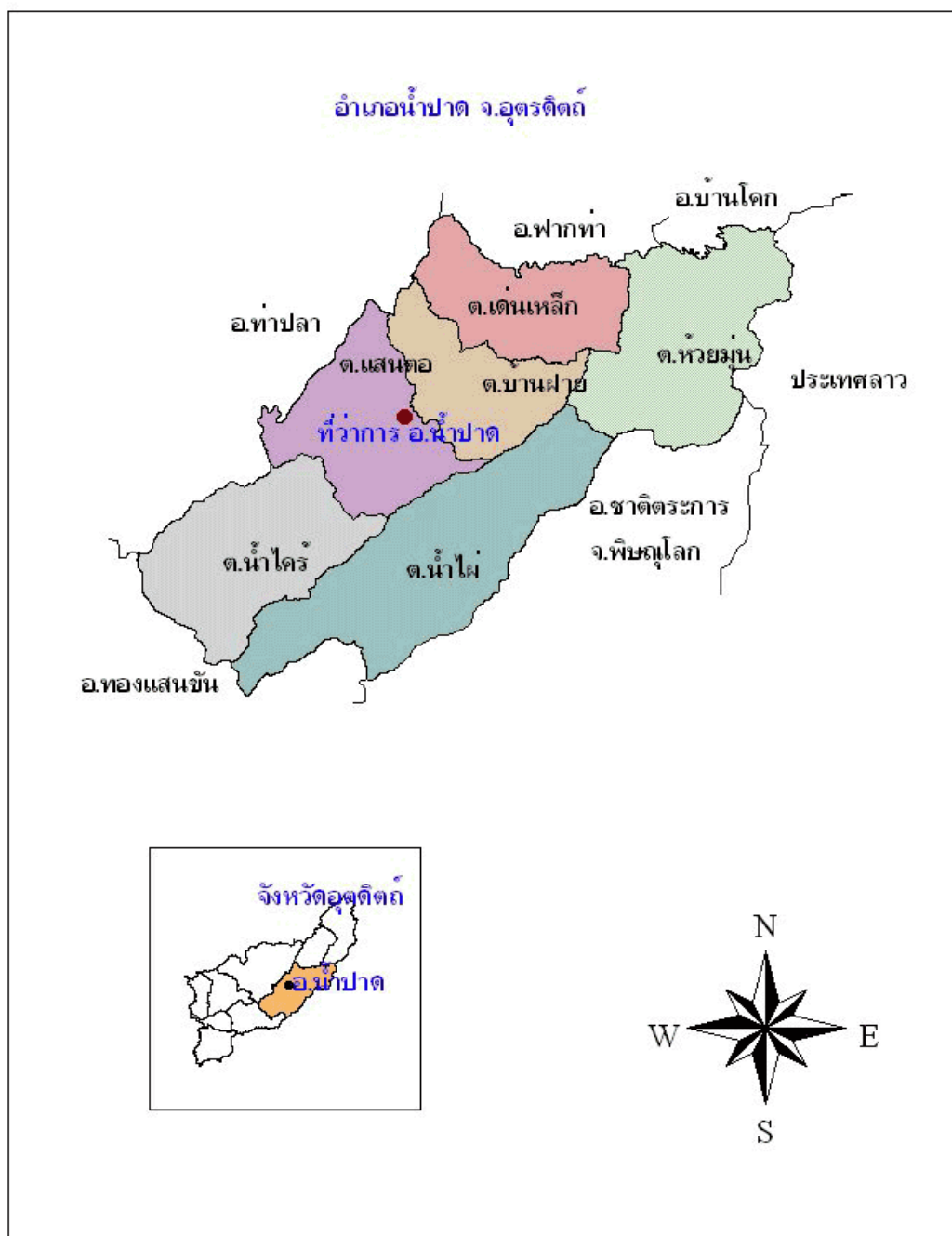
เป้าหมาย เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๑. กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร สามารถเพิ่มกิจกรรม/ปริมาณธุรกิจให้บริการสมาชิกได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของปริมาณธุรกิจเดิม
 ๒. จำนวนเกษตรกรที่มีรายได้อยู่ได้เส้นความยากจนลดลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และสัดส่วนช่องว่างระหว่างเกษตรกรกลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดเทียบกับเกษตรกรกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดลดลง
 ๓. พื้นที่เกษตรที่รับน้ำจากชลประทานมีไม่ต่ำกว่า ๖๐ ล้านไร่ หรือเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันร้อยละ ๒๐ เพิ่มเป็นร้อยละ ๔๐ นอกจากนั้นมีการเสริมแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจากระบบน้ำใต้ดิน และสระน้ำในไร่นา รวมทั้งพื้นที่ดินได้รับการปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะสมทำการเกษตร
 ๔. ร้อยละ ๗๐ ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพผลผลิต และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
 ๕. ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรที่ถูกต้อง รวดเร็วครอบคลุมเพื่อประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนมีโอกาสได้รับสวัสดิการเกษตรกร การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่ดิน และได้รับผลตอบแทนจากการขายผลผลิตที่เป็นธรรม
-

๑.๓ บริบทชุมชน

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร/สภาพทั่วไป ของตำบลน้ำไคร้
อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรธานี

สภาพทั่วไป

ภาพ : แผนที่อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรธานี

๒.๓ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศประกอบด้วย ฤดูกาลต่างๆ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาลดังนี้

- ฤดูหนาว จะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยจะมีอากาศหนาวเย็นประมาณ ช่วงเดือนธันวาคม และมกราคม อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๗ – ๑๙ องศาเซลเซียส

- ฤดูร้อน จะเริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๗ – ๔๐ องศาเซลเซียส

- ฤดูฝน จะเริ่มกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งฝนจะตกชุกมากในช่วงเดือน สิงหาคม และเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย ๑,๑๓๐ มิลลิเมตร / ปี

๒.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินร้อยละ ๗๓ เป็นลักษณะดินภูเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % มีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติแตกต่างกันไป มีเศษหินโผล่กระจายจัดกระจาย ป่าดิบชื้นหลานแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย เกิดการชะล้างพังทลายของดินมีพื้นที่ราบบางส่วน ร่องลงมาเป็นดินที่ใช้เพาะปลูกเป็นดินเหนียวปนกรวดปนดินลูกรังมีการระบายน้ำได้ดีเหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย

สรุปพื้นที่กลุ่มชุดดิน

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่(ไร่)
กลุ่มชุดดินที่_๕	๗๔๘.๗๘
กลุ่มชุดดินที่_๑๕	๒,๘๐๙.๗๙
กลุ่มชุดดินที่_๒๙B/๔๘B	๒,๓๓๙.๐๕
กลุ่มชุดดินที่_๓๕/๔๐	๔,๑๕๙.๕๘
กลุ่มชุดดินที่_๓๕B	๔๕๖.๓๑
กลุ่มชุดดินที่_๓๕B/๕๖B	๑,๑๑๒.๙๘
กลุ่มชุดดินที่_๓๖	๓๔.๖๒
กลุ่มชุดดินที่_๔๐B	๖๑๓.๓๐
กลุ่มชุดดินที่_๔๖/๔๘	๑,๒๑๐.๑๖
กลุ่มชุดดินที่_๔๖/๕๖	๑,๖๗๒.๐๗
กลุ่มชุดดินที่_๔๖B/๔๘B	๙,๑๗๕.๘๐
กลุ่มชุดดินที่_๔๖C/๔๘C	๔,๔๘๐.๑๐
กลุ่มชุดดินที่_๔๗D	๒๓๓.๔๑

กลุ่มชุดดินที่_๔๘/๕๖	๒,๗๘๐.๗๔
กลุ่มชุดดินที่_๔๘B	๙,๔๙๘.๓๐
กลุ่มชุดดินที่_๔๘B/๕๖B	๒,๑๔๔.๘๗
กลุ่มชุดดินที่_๔๘C	๓,๐๕๗.๕๑
กลุ่มชุดดินที่_๔๘C/๕๖C	๓๙๓.๐๔
กลุ่มชุดดินที่_๔๙B	๓.๘๒
กลุ่มชุดดินที่_๖๒	๑๒๙,๙๕๑.๗๘
กลุ่มชุดดินที่_RL	๒๗๔.๓๗
รวมพื้นที่	๑๗๗,๑๕๐.๓๘

กลุ่มชุดดินที่ ๕

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ น้ำตาล ปนเทา ดินล่างมีสีเทาอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเหลือง ตลอดชั้นดินมักพบก้อนสารเคมี เหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ในพื้นที่ปลูกของไม้ผลแต่ละชนิดชั้นดินลึกดินกลุ่มดินนี้ เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำ และเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว พบในพื้นที่ราบเรียบตามลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ และลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ น้ำแข็งลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๔-๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง pH ๕.๕-๖.๕ แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนในดินชั้นล่าง ดินชั้นนี้จะมีปฏิกิริยาเป็นด่างอ่อน pH ๗.๕-๘.๐ ได้แก่ ชุดดินหางดง และพาน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ในฤดูฝนน้ำแช่ขังนาน ๔ - ๕ เดือน ดินมีการระบายน้ำเร็ว

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : เมื่อพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำของดินกลุ่มชุดดินที่ ๕ มีความเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินที่ ๕ ยังสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้งหรือหลังการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว และปฏิบัติกันมากในภาคเหนือของประเทศไทย

กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ลักษณะโดยทั่วไป : หน่วยที่ดินนี้เป็นกลุ่มชุดดิน ที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีเทาปนชมพูพบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปน

เหลืองตลอดชั้นดิน ในดินชั้นล่างมักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส กลุ่มชุดดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในฤดูแล้งบริเวณใกล้แหล่งน้ำใช้ปลูกยาสูบ พืชผักต่าง ๆ หรือพืชไร่บางชนิด ถ้ามีระบบชลประทานใช้ทำนาได้ ๒ ครั้ง ในรอบปี ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินแม่สาย ชุดดินน่าน ชุดดินหล่มสักชุดดิน แม่ทะ ชุดดินเฉลียงลับ ชุดดินลับแล

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยทั่วไปไม่มี แม้บางแห่งดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่พอปรับปรุงได้ไม่ยาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : เมื่อพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำของดิน กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ มีความเหมาะสมในการทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและเกษตรกรได้ปฏิบัติกันอยู่แล้วในบางพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๙

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินมีสีน้ำตาลเหลือง หรือแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินหลายชนิด ที่มีเนื้อละเอียด พบบริเวณที่ดอนที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓-๒๕ %เป็นดินลึก มีการระบาย น้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ pH ประมาณ ๔.๕-๕.๕ ได้แก่ชุดดินบ้านจ้อง เชียงของ หนอง-มด แม่แตง ปากช่อง ห้างฉัตร เขาใหญ่ และ โชคชัย สูงเนิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่และไม้ผลต่างๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงสภาพป่าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีความพรุนสูง น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง น้ำใต้ดินลึก พืชจะขาดน้ำเมื่อฝนทิ้งชว่นาน ดินมีการพังทลายในบริเวณที่มีความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางเหมาะสำหรับปลูกพืชไร่หรือไม้ผลต่าง ๆ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๒๙ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผลมากกว่าที่จะนำมาปลูกข้าวหรือทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ยากในการที่จะเก็บกักน้ำไว้ปลูกข้าว

กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดขนาดใหญ่เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นดิน กว้าง ๕๐ ซม. ดิน

เป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๕ % เป็นดินตื้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตรตลอดปี pH ๕.๐-๗.๐ ได้แก่ชุดดินท่ายาง แม่ริม นาเฉลียง พะเยา น้ำขุน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้โตเร็ว

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินตื้นมีก้อนกรวดมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีการกัดกร่อนของดินได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา

ความเหมาะสมสำหรับพืช : โดยทั่วไปแล้วกลุ่มชุดดินที่ ๔๘ มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ยืนต้น เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมากและมีก้อนหิน หรือเศษหินที่หน้าผิวดินไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่อยู่ แต่มีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้โตเร็วบางชนิด

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดินที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๓ - ๒๐ % และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕ % เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑.๕๐ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ประมาณ ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดินดอนไร่ ไคราช สะตึก วาริน ยโสธร และด่านซ้าย มาบบอน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ปอ งา และถั่ว บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลและไม่ยืนต้นบางชนิด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง น้ำใต้ดินลึก มีการกัดกร่อนของดินปานกลางถึงรุนแรง บริเวณที่ความลาดชันสูงเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ มีศักยภาพในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ตลอดทั้งพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์มากกว่าที่จะนำมาใช้ทำนา หรือปลูกข้าวที่ต้องการน้ำขัง เนื่องจากเป็นที่ดอนสภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชันเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย การระบายน้ำดี เนื้อดินมีความพรุนมาก เก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จนถึงพื้นที่ลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐ % และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕ % เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร

ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ชุดดินสันป่าตอง เขาพลอง ชุดดินหุบกระพง และชุดดินยางตลาด ชุมพาง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด และถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะ หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินเป็นทรายจัด น้ำซึมผ่านชั้นดินได้เร็วมาก ดินอุ้มน้ำต่ำ ระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก ดินมีการกัดกร่อนในบริเวณที่มีความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ มีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ และไม้ผล ค่อนข้าง ไม่เหมาะสมที่จะนำมาปลูกพืชผัก และไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการทำนา เนื่องจากเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและสภาพพื้นที่ไม่อำนวย แต่สามารถใช้ประโยชน์ในการปลูกไม้โตเร็วและปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ดี

กลุ่มชุดดินที่ ๔๖

ลักษณะโดยทั่วไป : ส่วนใหญ่เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนกรวดหรือปนลูกรัง ดินสีน้ำตาลหรือสีเหลือง หรือแดง พบบริเวณที่ดินมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชันประมาณ ๕-๒๐ % เป็นดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๕ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๔.๕-๗.๐ ได้แก่ชุดดินเชียงคาน ภูสะนา กบินทร์บุรี สุรินทร์ โป่งตอง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย และปอ บางแห่งเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ และป่าละเมาะ หรือมีการปลูกป่าทดแทน

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีลูกรังตลอด และชั้นหินพื้นอยู่ตื้นมาก การซาบซึมของน้ำปานกลางถึงค่อนข้างเร็ว ดินมีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ มีการกัดกร่อนของดินที่ความลาดชันสูงความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : โดยทั่วไปแล้วกลุ่มชุดดินที่ ๔๖ มีศักยภาพไม่ค่อยเหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล เนื่องจากเป็นดินตื้นถึงตื้นมาก เนื้อดินมีกรวดลูกรังปนไม่ต่ำกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่สูงและดินเก็บกักน้ำไม่ค่อยอยู่ อย่างไรก็ตามมีศักยภาพพอที่จะใช้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้ ถ้าในกรณีที่จะใช้ปลูกพืชไร่ ควรเลือกพืชไร่ที่มีรากตื้นและหน้าดินควรจะหนาไม่ต่ำกว่า ๑๕ ซม.

กลุ่มชุดดินที่ ๔๙

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษ หินทราย ดินมีสีน้ำตาลหรือเหลือง ไตลงไปเป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีแดง และสีลาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก อาจพบชั้นหินทรายหรือหินดินดานที่ผุพังสลายตัวในชั้นถัดไป พบบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่น มีความลาดชัน ๓ - ๒๐ % เป็นดินตื้นถึงตื้นมาก มีการระบายน้ำดีระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า PH ๕.๐ - ๖.๕ ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่และไม้โตเร็ว

ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ได้แก่ ชุดดินโพนพิสัย และสกล, บรปือ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติที่รกร้างว่างเปล่า ป่าเต็งรัง หรือใช้ปลูกไม้โตเร็ว

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินต้นปนลูกรังแน่นทึบ มีชั้นศิลาแลงและหินพื้นน้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงช้า การอุ้มน้ำของดินต่ำถึงปานกลาง ดินมีการกัดกร่อนมากที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๔๙ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงไม่เหมาะสมในการปลูกพืชโดยทั่วไป เนื่องจากเป็นดินต้นถึงต้นมาก ถ้าจะใช้ปลูกพืชไร่ต้องมีหน้าดินบนหนาไม่ต่ำกว่า ๑๕ ซม. และจะต้องเลือกพืชรากตื้นมากปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่าง เป็นดินปนเศษหิน ดินสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอนเนื้อหยาบ หรือหินอัคนีเนื้อหยาบ พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๖ - ๓๕ % เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๕.๐-๖.๐ ได้แก่ ชุดดินลาดหญ้า และโพนงาม, ภูสะนา ปัจจุบันดินนี้ส่วนใหญ่จะนำมาใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยทั่ว ๆ ไปแล้วจะมีปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าปลูกพืชในบริเวณที่มีความลาดชันมาก ๆ โดยได้มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินให้น้ำซึมผ่านค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำระดับน้ำใต้ดินลึกมาก ดินมีการกัดกร่อนได้ง่าย ที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : โดยทั่วไปกลุ่มชุดดินที่ ๕๖ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ขึ้นอยู่กับสภาพและความลาดเทของพื้นที่ ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชผักต่าง ๆ และไม้ผล เนื่องจากขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และในดินชั้นล่างจะพบชั้นเศษหินที่เป็นวัตถุต้นกำเนิดดิน จึงไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ลักษณะโดยทั่วไป : ดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่ กระจายกระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินพื้นโผล่ ได้แก่ชุดดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : พื้นที่ภูเขาลาดชันมากกว่า ๓๕ % มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช : ดินกลุ่มที่ ๖๒ มีศักยภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการเพาะปลูกพืช เนื่องจากเป็นดินตื้น มีหินโผล่ที่ผิวดินเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่เป็นภูเขาสูงชัน มีความลาดเทเฉลี่ยเกิน ๓๕ % ยากต่อการชะล้างพังทลายของดิน จึงเหมาะสมที่จะรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

๒.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในตำบลน้ำไคร้ มีดังนี้

- อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยแมง ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ลักษณะโครงการเป็นเขื่อนดินสูง ๔๘ เมตร ยาว ๒๒๐ เมตร พื้นที่รับน้ำฝน ๒๖๕ ตารางกิโลเมตร ความจุ ๕๙ ล้าน ลบ.ม. น้ำใช้การ ๕๓ ล้าน ลบ.ม. มีอาคารประกอบ ๒ แห่ง ได้แก่ อาคารระบายน้ำล้น (service spillway) ความยาวสันฝาย ๗๐ เมตร ระบายน้ำสูงสุด ๔๒๖ ลบ.ม./วินาที
- ลำน้ำคลองตรอน มีต้นกำเนิดมาจากตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ใช้ในการทำเกษตร ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๒,๓,๕ และ หมู่ ๖
- ลำห้วยน้ำไคร้ ลำห้วยขนาดเล็ก สามารถใช้ประโยชน์ในฤดูฝนในหมู่ที่ ๑ และ ๒
- ลำห้วยแมง ลำห้วยขนาดเล็ก สามารถใช้ประโยชน์ในฤดูฝนในหมู่ที่ ๓,๗ และ ๙

๒.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่ตำบลน้ำไคร้มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสวนแห่งชาติคลองตรอน เป็นภูเขาสลับพื้นราบมีป่าไม้เบญจพรรณทั่วไป บางพื้นที่เป็นที่ราบลูกเนินมีป่าชุมชนโดยรอบและมีหน่วยงานอนุรักษ์ป่าไม้และสถานีควบคุมไฟป่า

๓. ด้านการเมือง / การปกครอง

๓.๑ เขตการปกครอง

ตำบลน้ำไคร้มีจำนวนหมู่บ้านในเขตการปกครองรวม ๙ หมู่บ้าน มีครัวเรือนทั้งหมด ๑,๘๓๘ หลังคา โดยอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไคร้เต็มทุกหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย

- หมู่ที่ ๑	บ้านน้ำไคร้	จำนวนครัวเรือน	๓๒๘ หลังคา
- หมู่ที่ ๒	บ้านนากล่า	จำนวนครัวเรือน	๓๐๒ หลังคา
- หมู่ที่ ๓	บ้านห้วยแมง	จำนวนครัวเรือน	๒๓๔ หลังคา
- หมู่ที่ ๔	บ้านปางเกลือ	จำนวนครัวเรือน	๒๕๗ หลังคา
- หมู่ที่ ๕	บ้านห้วยน้ำไหล	จำนวนครัวเรือน	๗๕ หลังคา
- หมู่ที่ ๖	บ้านวังผาชัน	จำนวนครัวเรือน	๑๗๑ หลังคา
- หมู่ที่ ๗	บ้านปางกรุง	จำนวนครัวเรือน	๑๓๘ หลังคา
- หมู่ที่ ๘	บ้านนากล่า	จำนวนครัวเรือน	๑๕๓ หลังคา
- หมู่ที่ ๙	บ้านห้วยแมง	จำนวนครัวเรือน	๑๗๔ หลังคา

ผู้ปกครองตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๕๓๕ ดังนี้

หมู่ที่	บ้าน	ชื่อผู้ปกครอง	ตำแหน่ง
๑	น้ำไคร้	นางธัญพิมล ออนแสน	ผู้ใหญ่บ้าน
๒	นากล่า	นายไพบุลย์ มาท่ามา	กำนันตำบลน้ำไคร้
๓	ห้วยแมง	นายสมควร พรหมมาศ	ผู้ใหญ่บ้าน
๔	ปางเกลือ	นายเกษม มาท่ามา	ผู้ใหญ่บ้าน
๕	ห้วยน้ำไหล	นายชาญณรงค์ วงศ์สกุลภักดี	ผู้ใหญ่บ้าน
๖	วังผาชัน	นางศศิวิมล กาญจนพจน์	ผู้ใหญ่บ้าน
๗	ปางกรุง	นายโสภา เมฆแสง	ผู้ใหญ่บ้าน
๘	นากล่า	นายชาติชาย เสาวภา	ผู้ใหญ่บ้าน
๙	ห้วยแมง	นายปรากฏ รongคำภีร์	ผู้ใหญ่บ้าน

๔. จำนวนประชากร

ตำบลน้ำไคร้มีจำนวนประชากร ๕,๙๓๖ คน แยกเป็นชาย ๒,๙๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๕ ของประชากรทั้งหมด หญิง ๒,๙๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย ๒๕ คน / ตารางกิโลเมตร โดยแยกตามหมู่บ้านได้ดังนี้

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
๑.	๕๗๖	๕๔๔	๑,๑๒๐
๒	๔๔๕	๔๔๑	๘๘๖
๓.	๓๓๑	๓๗๘	๗๐๙
๔.	๔๐๑	๔๑๑	๘๑๒
๕.	๑๓๔	๑๐๘	๒๔๒
๖.	๒๔๘	๒๕๙	๕๐๗
๗.	๒๓๒	๒๓๓	๔๖๕
๘.	๒๗๙	๒๘๕	๕๖๔
๙.	๓๑๙	๓๑๒	๖๓๑
รวม	๒,๙๖๕	๒,๙๗๑	๕,๙๓๖

* ข้อมูลจากงานทะเบียนอำเภอ น้ำปาด เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๙

จำนวนประชากรตำบลน้ำไคร้ (จำแนกตามช่วงอายุ)

ช่วงอายุ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คน	%	คน	%	คน	%
น้อยกว่า ๑ ปีเต็ม	๑๔	๐.๗๑	๔	๐.๑๙	๑๘	๐.๔๕
๑ ปีเต็ม - ๒ ปี	๔๑	๒.๐๙	๓๙	๑.๘๘	๘๐	๑.๙๘
๓ ปีเต็ม - ๕ ปี	๕๔	๒.๗๕	๖๓	๓.๐๔	๑๑๗	๒.๙๐
๖ ปีเต็ม - ๑๑ ปี	๑๖๗	๘.๔๙	๑๖๕	๗.๙๗	๓๓๒	๘.๒๒
๑๒ ปีเต็ม - ๑๔ ปี	๘๙	๔.๕๓	๙๗	๔.๖๘	๑๘๖	๔.๖๑
๑๕ ปีเต็ม - ๑๗ ปี	๑๐๓	๕.๒๔	๘๕	๔.๑๐	๑๘๘	๔.๖๖

๑๘ ปีเต็ม - ๒๕ ปี	๑๗๔	๘.๘๕	๑๘๓	๘.๘๔	๓๕๗	๘.๘๔
๒๖ ปีเต็ม - ๔๙ ปี	๕๐๒	๒๕.๕๓	๕๖๙	๒๗.๔๗	๑,๐๗๑	๒๖.๕๓
๕๐ ปีเต็ม - ๖๐ ปีเต็ม	๓๙๙	๒๐.๓๐	๔๔๕	๒๑.๔๙	๘๔๔	๒๐.๙๑
มากกว่า ๖๐ ปีเต็ม ขึ้นไป	๔๒๓	๒๑.๕๒	๔๒๑	๒๐.๓๓	๘๔๔	๒๐.๙๑
รวม	๑,๙๖๖	๑๐๐	๒,๐๗๑	๑๐๐	๔,๐๓๗	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๕๙

๕. สภาพทางสังคม

๕.๑ การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา ๔ แห่ง
- ได้แก่โรงเรียนบ้านน้ำไคร้ โรงเรียนบ้านปางเกลือ และโรงเรียนบ้านห้วยแมง
- โรงเรียนมัธยมศึกษา(ขยายโอกาส) ๑ แห่ง ได้แก่โรงเรียนชุมชนบ้านนากล่า
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๙ แห่ง

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ที่ตั้ง	จำนวนนักเรียน	ผู้อำนวยการ
๑.	โรงเรียนบ้านน้ำไคร้	หมู่ที่ ๑	๕๕	นายภูษิต ช่างคำ
๒.	โรงเรียนบ้านปางเกลือ	หมู่ที่ ๔	๘๙	นายอนนท์ สุขจำง
๓.	โรงเรียนชุมชนบ้านนากล่า	หมู่ที่ ๒	๒๐๒	นายเสถียร พุทธิเมธางกูร
๔.	โรงเรียนบ้านห้วยแมง	หมู่ที่ ๓	๖๘	นายนพพล ศรีพิชัย
๕.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนากล่า	หมู่ที่ ๒	๔๗	-
๖.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางเกลือ	หมู่ที่ ๔	๓๒	-
๗.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยแมง	หมู่ที่ ๓	๒๒	-
รวม			๕๑๕	

ตารางแสดงระดับการศึกษาของประชากรในตำบลน้ำไคร้

ประเภทอาชีพ	เพศ				รวม (คน)	%
	ชาย (คน)	%	หญิง (คน)	%		
ไม่เคยศึกษา	๖๐	๓.๐๕	๕๙	๒.๘๕	๑๑๙	๒.๙๕
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	๙๑	๔.๖๓	๘๙	๔.๓๐	๑๘๐	๔.๔๖
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	๘๘	๔.๔๘	๙๑	๔.๓๙	๑๗๙	๔.๔๓
จบชั้นประถมศึกษา	๑,๐๓๒	๕๒.๕	๑,๑๓๔	๕๔.๗๖	๒,๑๖๖	๕๓.๖๕
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๐๓	๑๕.๔๑	๒๗๗	๑๓.๓๘	๕๘๐	๑๔.๓๗
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๒๘๓	๑๔.๓๙	๒๘๔	๑๓.๗๑	๕๖๗	๑๔.๐๕
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	๕๑	๒.๕๙	๔๕	๒.๑๗	๙๖	๒.๓๘
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	๕๗	๒.๙๐	๘๙	๔.๓๐	๑๔๖	๓.๖๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๐.๐๕	๓	๐.๑๔	๔	๐.๑๐
รวม	๑,๙๖๖	๑๐๐	๒,๐๗๑	๑๐๐	๔,๐๓๗	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๕๙

๕.๒ สาธารณสุข

ชื่อโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	ตั้งอยู่	บ้าน	ชื่อผู้อำนวยการ	เบอร์โทรศัพท์
น้ำไคร้	หมู่ที่ ๒	นากล่า	นางไขศรี พุดแพง	๐๕๕-๘๒๔๒๕๒
ห้วยแมง	หมู่ที่ ๓	ห้วยแมง	นางกรรณิกา สาระใต้	-

๕.๓ อาชญากรรม

ชื่อสถานี	ตั้งอยู่	บ้าน		
หน่วยบริการประชาชนบ้านวังผาชัน	หมู่ที่ ๖	วังผาชัน		

๕.๔ ยาเสพติด

ตำบลน้ำไคร้มีศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดโดยได้ประสานการทำงานร่วมกับศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตำบล และ จังหวัดประสานข้อมูลผู้เสพ กลุ่มเสี่ยง การส่งเข้าบำบัดและกิจกรรมสร้างสรรค์ลดจนการอบรมฝึกอาชีพ

๕.๕ การสังคมสงเคราะห์

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำไคร้ สมาชิก ๑,๖๐๐ คน นอกจากนี้ยังมีกองทุนบทบาทสตรี ๙ กลุ่ม โดยมีนางสาววิวรรณ์ ทันเจริญ เป็นประธานกองทุนสตรีตำบลน้ำไคร้

๖. ระบบบริการพื้นฐาน

๖.๑ การคมนาคมขนส่ง

ตำบลน้ำไคร้มีถนนเชื่อมไปยังด้านชายแดนถาวรภูฏาน ถนนหมายเลข ๑๒๑๔ เป็นเส้นทางผ่านมาจากจังหวัดพิษณุโลก และไปตัวจังหวัดอุตรดิตถ์ ถนนหมายเลข ๑๐๔๗ ระยะทาง ๕๓ กิโลเมตร ไปอำเภอ น้ำปาด ๒๘ กิโลเมตร หมู่บ้านทุกหมู่บ้านจะอยู่ติดถนนหลวงการคมนาคมสะดวก

การจราจรและถนน

ปัจจุบันการจราจรในตำบลน้ำไคร้ ไม่มีปัญหาการจราจรติดขัด แต่จะมีปัญหาในเรื่องของรถยนต์เพื่อการเกษตร รถไถเดินตาม ซึ่งจะไม่ค่อยมีไฟส่องสว่างทำให้มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้งบนถนนเส้นทางหลวง หรือทางสายหลักช่วงผ่านกลางหมู่บ้าน ทางแยกต่างๆ

สภาพถนนภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำไคร้ ถนนส่วนใหญ่ภายในหมู่บ้านเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนลาดยาง ถนนเข้าพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะเป็นถนนลูกรัง

๖.๒ การไฟฟ้า

- ไฟฟ้ามีใช้ทั้งหมดเต็มพื้นที่ทุกหมู่บ้าน ในตำบลน้ำไคร้

๖.๓ การประปา

- มีระบบประปาหมู่บ้านครบทั้งหมด จำนวน ๙ หมู่บ้าน

๖.๔ โทรศัพท์

- ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๔ ระบบ ได้แก่ เอไอเอส ดีแทค ทรู ระบบ ๓ G และ แคมเทเลคอม

๖.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขอนุญาตเอกชน ๑ แห่ง

๗. ระบบเศรษฐกิจ

๗.๑ การเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ข้าวโพด ทำไร่มันสำปะหลัง ปลูกอ้อย คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ทำสวน ร้อยละ ๐.๔๐ รับราชการ ๑.๔๔ และอาชีพ อื่นๆอีกร้อยละ ๕๐ ประชาชนที่ว่างงาน ร้อยละ ๓ (แสดงรายละเอียดตามตาราง)

ตารางแสดงอาชีพของประชากรตำบลน้ำไคร้

ประเภทอาชีพ	เพศ				รวม (คน)	%
	ชาย (คน)	%	หญิง (คน)	%		
เกษตรกรรม – ทำนา	๒๓๓	๑๑.๘๕	๒๖๒	๑๒.๖๕	๔๙๕	๑๒.๒๖
เกษตรกรรม – ทำไร่	๕๙๓	๓๐.๑๖	๕๘๕	๒๘.๒๕	๑,๑๗๘	๒๙.๑๘
เกษตรกรรม – ทำสวน	๖	๐.๓๑	๑๐	๐.๔๘	๑๖	๐.๔๐
เกษตรกรรม – ประมง	-	-	-	-	-	-
เกษตรกรรม – ปศุสัตว์	๑	๐.๐๕	๓	๐.๑๔	๔	๐.๑๐
รับราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓๑	๑.๕๘	๒๗	๑.๓๐	๕๘	๑.๔๔
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒	๐.๑๐	-	-	๒	๐.๐๕
พนักงานบริษัท	๔	๐.๒๐	๓	๐.๑๔	๗	๐.๑๗
รับจ้างทั่วไป	๓๖๐	๑๘.๓๑	๓๑๓	๑๕.๑๑	๖๗๓	๑๖.๖๗
ค้าขาย	๖๐	๓.๐๕	๘๔	๔.๐๖	๑๔๔	๓.๕๗
ธุรกิจส่วนตัว	๑๑	๐.๕๖	๖	๐.๒๙	๑๗	๐.๔๒
อาชีพอื่น (นอกเหนือที่กล่าวแล้ว)	๑๓๒	๖.๗๑	๒๐๒	๙.๗๕	๓๓๔	๘.๒๗
กำลังศึกษา	๔๖๙	๒๓.๘๖	๕๐๘	๒๔.๕๓	๙๗๗	๒๔.๒๐
ไม่มีอาชีพ	๖๔	๓.๒๖	๖๘	๓.๒๘	๑๓๒	๓.๒๗
รวม	๑,๙๖๖	๑๐๐	๒,๐๗๑	๑๐๐	๔,๐๓๗	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๕๙

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ชื่อพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	จำนวนเกษตรกร
ข้าวนาปี	๓,๙๙๑	๓,๗๘๘	๔๖๖	๘๐๙
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๙,๗๖๗	๘,๓๐๕	๑,๐๘๓	๕๘๖
มันสำปะหลัง	๒,๖๑๖	๒,๖๑๖	๓,๘๑๘	๑๙๓

ปฏิทินการปลูกพืช

ชื่อพืช	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
ข้าวเหนียว						←					→	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์					←					→		
มันสำปะหลัง											←	→

การประมงและปศุสัตว์

ประเภท	ลักษณะการเลี้ยง	หมายเหตุ
ปศุสัตว์ - กระบือ - โค, กระบือ - ไก่พื้นเมือง ประมง - ปลากินพืช - ปลากินเนื้อ	- ตามหัวไร่ปลายนา - ตามหัวไร่ปลายนา - ปล่อยตามธรรมชาติ - บ่อดินบริเวณไร่, นา, สวน - วงบ่อซีเมนต์	- เป็นรายได้เสริม - เป็นรายได้เสริม - บริโภคในครัวเรือน - บริโภคในครัวเรือน - บริโภคในครัวเรือน

สภาพพื้นที่ทำการเกษตร

พื้นที่ทั้งหมด ๑๕๙,๐๐๐ ไร่

พื้นที่การเกษตร ๒๐,๘๖๒ ไร่

- พื้นที่ทำนา ๔,๔๐๗ ไร่
- พื้นที่ทำไร่ ๑๓,๐๔๒ ไร่
- พื้นที่ทำสวน ๓,๔๑๓ ไร่

๗.๒ การปศุสัตว์

สภาพการเลี้ยงสัตว์ในตำบลน้ำไคร้ ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อขายและบริโภคในครัวเรือน แหล่งที่เลี้ยงตามหัวไร่ปลายนา

๑. โค และกระบือ ส่วนใหญ่เลี้ยงเกือบทุกหมู่บ้าน โดยมากเลี้ยงไว้เพื่อขายและโคส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมืองมีประมาณ ๑,๓๐๐ ตัว
๒. สุกร ส่วนใหญ่เป็นสุกรพื้นเมืองเลี้ยงแบบขัง มีทั้งหมด ๑,๑๕๑ ตัว
๓. เป็ดและไก่ เกษตรกรส่วนใหญ่จะเลี้ยงแบบปล่อยตามไถ่ถุนบ้าน ข้างๆบ้านเพื่อบริโภคและจำหน่าย ไก่มีจำนวน ๑๓,๐๐๐ ตัว

การใช้ที่ดิน

พื้นที่ดินส่วนใหญ่ เป็นภูเขาและอยู่ในเขตป่าสงวน พื้นที่การเกษตรมีน้อย ที่ลุ่มอาศัยปลูกข้าวเฉพาะฤดูฝนและพืชไร่ และขาดแหล่งน้ำในฤดูแล้ง

แนวทางวิธีการผลิต

ข้าวนาปี ผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน ส่วนถั่วเหลือง, ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ผลิตจำหน่ายให้พ่อค้าต่างถิ่นมารับซื้อ

การรวมกลุ่ม

ได้รวมกลุ่มกิจกรรมทางด้านการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๒ กลุ่ม

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกพืชไร่บ้านน้ำไคร้
๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคดำบ่อน้ำไคร้และปลูกพืชไร่
๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรแบบผสมผสานบ้านปางกรุง
๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดบ้านปางกรุง
๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกอ้อย หมู่ที่ ๕ ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด
๖. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ หมู่ ๕ ต.น้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด
๗. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าและตัดเย็บ
๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมจีนบ้านนาเกล้า
๙. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพจักรสาน ม.๘ ต.น้ำไคร้
๑๐. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าปางเกลือ
๑๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยหมักชีวภาพบ้านปางเกลือ
๑๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมผลิตภัณฑ์จากไม้

แหล่งเงินทุนและสินเชื่อเพื่อการเกษตร

ส่วนใหญ่ใช้บริการจาก ธกส. และสหกรณ์การเกษตรน้ำปาด จำกัด

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ข้อมูลหน่วยเศรษฐกิจในตำบล ดังนี้

- ปืมน้ำมัน	๔ แห่ง
- โรงสีข้าวขนาดกลาง	๑๑ แห่ง
- ร้านอาหาร	๖ แห่ง
- ร้านค้า	๓๘ แห่ง
- ร้านเสริมสวย	๔ แห่ง
- อู่ซ่อมรถ	๗ แห่ง

- ร้านอินเทอร์เน็ต,เกม ๓ แห่ง
- ร้านวัสดุก่อสร้าง ๒ ร้าน
- ร้านขายปุ๋ย ๒ ร้าน
- ร้านมินิมาร์ท ๒ ร้าน

๘. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

- หมู่ที่ ๑ บ้านน้ำไคร้ จำนวนครัวเรือน ๓๒๘ หลังคา
- หมู่ที่ ๒ บ้านนากล่า จำนวนครัวเรือน ๓๐๒ หลังคา
- หมู่ที่ ๓ บ้านห้วยแมง จำนวนครัวเรือน ๒๓๔ หลังคา
- หมู่ที่ ๔ บ้านปางเกลือ จำนวนครัวเรือน ๒๕๗ หลังคา
- หมู่ที่ ๕ บ้านห้วยน้ำไหล จำนวนครัวเรือน ๗๕ หลังคา
- หมู่ที่ ๖ บ้านวังผาชัน จำนวนครัวเรือน ๑๗๑ หลังคา
- หมู่ที่ ๗ บ้านปางกรุง จำนวนครัวเรือน ๑๓๘ หลังคา
- หมู่ที่ ๘ บ้านนากล่า จำนวนครัวเรือน ๑๕๓ หลังคา
- หมู่ที่ ๙ บ้านห้วยแมง จำนวนครัวเรือน ๑๗๔ หลังคา

๘.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	หลังคาเรือน
๑	น้ำไคร้	๕๗๖	๕๔๔	๑,๑๒๐	๓๒๘
๒	นากล่า	๔๔๕	๔๔๑	๘๘๖	๓๐๒
๓	ห้วยแมง	๓๓๑	๓๗๘	๗๐๙	๒๓๔
๔	ปางเกลือ	๔๐๑	๔๑๑	๘๑๒	๒๕๗
๕	ห้วยน้ำไหล	๑๓๔	๑๐๘	๒๔๒	๗๕
๖	วังผาชัน	๒๔๘	๒๕๙	๕๐๗	๑๗๑
๗	ปางกรุง	๒๓๒	๒๓๓	๔๖๕	๑๓๘
๘	นากล่า	๒๗๙	๒๘๕	๕๖๔	๑๕๓
๙	ห้วยแมง	๓๑๙	๓๑๒	๖๓๑	๑๗๔
รวม		๒,๙๖๕	๒,๙๗๑	๕,๙๓๖	๑,๘๓๘

๘.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร (ตารางแสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในตำบลน้ำไคร้)

พืชที่ปลูก	ครัวเรือนที่ปลูก	พื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เก็บเกี่ยว
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๖๘๙	๑๐,๓๐๘.๓๑ ไร่	๑๐,๒๙๘.๓๑ ไร่
ข้าว	๕๘๕	๓,๓๓๓.๘๐ ไร่	๓,๓๓๓.๓๐ ไร่
มันสำปะหลัง	๔๗๘	๖,๗๐๙.๕๒ ไร่	๖,๖๙๖.๒๗ ไร่
ยางพารา	๒๕	๔๖๖.๔๕ ไร่	๔๑๒.๙๕ ไร่
อ้อย	๙	๑๙๘.๒๑ ไร่	๑๙๘.๒๑ ไร่
มะม่วงหิมพานต์	๓๑	๒๖๘.๒๖ ไร่	๒๖๘.๒๖ ไร่

๘.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

หมู่ที่ ๑ บ้านน้ำไคร้

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๑๐
ห้วย		/		/	๒๐
อ่างเก็บน้ำ		/		/	๐
ฝาย		/		/	๐
สระ		/		/	๐
สถานีสูบน้ำพลังงานไฟฟ้า		/		/	๐

หมู่ที่ ๒ บ้านนากล่า

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/		/	๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๒๐
ห้วย		/		/	๐
หนองน้ำ/บึง		/		/	๐
ฝาย		/		/	๑๐
สระ		/		/	๐
สถานีสูบน้ำพลังงานไฟฟ้า		/		/	๐

หมู่ที่ ๓ บ้านห้วยแมง

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๐
ห้วย		/		/	๑๐
ฝาย		/		/	๑๐
สระ		/		/	๑๐

หมู่ที่ ๔ บ้านปางเกลือ

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๐
ฝาย		/		/	๐
สถานีสูบน้ำพลังงานไฟฟ้า		/		/	๐

หมู่ที่ ๕ บ้านห้วยน้ำไหล

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๐
ห้วย		/		/	๑๐
สระ		/		/	๑๐

หมู่ที่ ๖ บ้านวังผาชัน

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๑๕
ห้วย		/		/	๑๐
อ่างเก็บน้ำ		/		/	๐
ฝาย		/		/	๑๐
สถานีสูบน้ำพลังงานไฟฟ้า		/		/	๐

หมู่ที่ ๗ บ้านปางกรุง

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๐
ฝาย		/		/	๑๐
สถานีสูบน้ำพลังงานไฟฟ้า		/		/	๐

หมู่ที่ ๘ บ้านนาลำ

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/			๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๓๐
ห้วย		/		/	๒๐
สระ		/		/	๑๐

หมู่ที่ ๙ ห้วยแมง

แหล่งน้ำ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ปริมาณน้ำฝน		/	/		๑๐๐
แม่น้ำ		/		/	๑๕
ห้วย		/		/	๒๐
อ่างเก็บน้ำ		/		/	๒๐
ฝาย		/		/	๓๐
สถานีสูบน้ำพลังงานไฟฟ้า		/		/	๐

๘.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

หมู่ที่ ๑ บ้านน้ำไคร้

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อบาดาล		/		/	๑๐
บ่อน้ำตื้น		/		/	๔๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๘๐

หมู่ที่ ๒ บ้านนาลำ

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อน้ำตื้น		/		/	๕๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๕๐

หมู่ที่ ๓ บ้านห้วยแมง

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๖๐
แหล่งน้ำธรรมชาติ		/		/	๓๐

หมู่ที่ ๔ บ้านปางเกลือ

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อบาดาล		/		/	๒๐
บ่อน้ำตื้น		/		/	๔๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๔๐

หมู่ที่ ๕ บ้านห้วยน้ำไหล

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อน้ำตื้น		/		/	๔๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๔๐

หมู่ที่ ๖ บ้านวังผาชัน

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อน้ำตื้น		/		/	๒๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๕๐

หมู่ที่ ๗ บ้านปางกรุง

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๘๐

หมู่ที่ ๘ นาเกล้า

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อน้ำตื้น	/				๑๐๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๕๐

หมู่ที่ ๙ ห้วยแมง

แหล่งน้ำ	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
บ่อบาดาล		/		/	๘๐
ประปาหมู่บ้าน		/		/	๔๐

๙. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๙.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในพื้นที่ตำบลน้ำไคร้ นับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๙๐ และ ร้อยละ ๑๐ นับถือศาสนาคริสต์ โดยมี สถานที่ทางศาสนา ดังนี้

วัด	จำนวน ๗ แห่ง
สำนักสงฆ์	จำนวน ๓ แห่ง
โบสถ์	จำนวน ๑ แห่ง

๙.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ทำบุญข้าวเปลือก, แห่ต้นผึ้งต้นทาง, สรงน้ำปู่ตา, แห่ข้าวพันก้อน

๙.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- จักสาน, ทอผ้า

๙.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

- ผ้าทอย้อมสีธรรมชาติบ้านวังผาชัน
- ผลิตภัณฑ์จักสานบ้านปางเกลือ
- หมอนปักทอง บ้านน้ำไคร้

๑๐. ทรัพยากรธรรมชาติ

๑๐.๑ น้ำ

ลำน้ำคลองตรอน มีต้นกำเนิดมาจากตำบลน้ำไผ่ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ใช้ในการทำ การเกษตร ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๒,๓,๕ และ หมู่ ๖

ลำห้วยน้ำไคร้ ลำห้วยขนาดเล็ก สามารถใช้ประโยชน์ในฤดูฝนในหมู่ที่ ๑ และ ๒

ลำห้วยแมง ลำห้วยขนาดเล็ก สามารถใช้ประโยชน์ในฤดูฝนในหมู่ที่ ๓,๗ และ ๙

๑๐.๒ ป่าไม้

ตำบลน้ำไคร้มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นป่าเบญจพรรณ ร้อยละ ๓๐ ป่าผลัดใบเสื่อมโทรมประมาณร้อยละ๗ และป่าดิบเขาประมาณร้อยละ ๑

๑๐.๓ ภูเขา

ตำบลน้ำไคร้ทางทิศตะวันตกและตะวันออกเป็นพื้นที่ภูเขาสลับซับซ้อนและป่าไม้เนื่องจากมี รอยเลื่อน จึงทำให้เกิดพื้นราบลูกเขา บริเวณตอนกลางของพื้นที่มียอดเขาที่สำคัญ คือ ภูห้วยบังครอง ภูเกวียน คา ภูห้วยไม้แขวน ภูผาหล่น ภูซำมะแคน ภูผาหลอน เขาถนน ภูห้วยคันหย่อง เขาหยวก ภูห้วยซี้ฟ้า ภูไผ่ล้อม เขาแดด ภูแม่แดง ภูมื่น ภูสนาม เขาหวด และเขาน้ำย้อย (ที่มา : แผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มตำบลน้ำไคร้ กรม ทรัพยากรธรณี)

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา

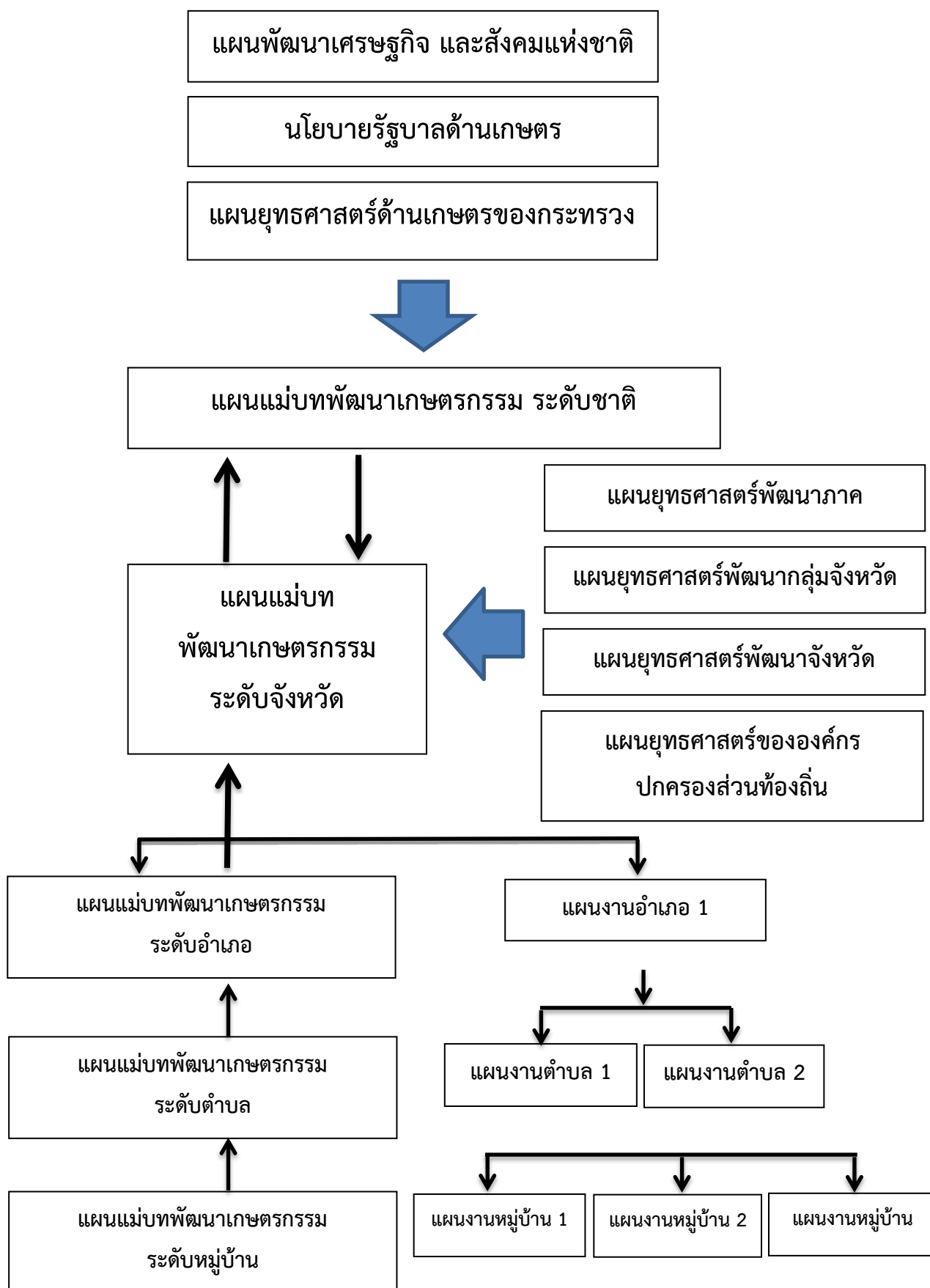
๒.๑ สรุปความสัมพันธ์ของแผนฯ แต่ละระดับ

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

๒.๓ สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ/แนวทางการพัฒนาระดับตำบล

บทที่ ๒ การเคราะห์สภาพปัญหา

๒.๑ สรุปความสัมพันธ์ของแผนฯ แต่ละระดับ

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (SWOT Analysis) จังหวัดอุดรธานี

จุดแข็ง (Strengths)

๑. มีเขื่อนสิริกิติ์เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และเป็นแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าสำคัญของประเทศโดยมีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัด
๒. เป็นแหล่งปลูกผลไม้และมีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายตลอดปี
๓. มีจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ที่เป็นประตูเชื่อมการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน
๔. มีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม
๕. มีสถานีรถไฟและมีศูนย์ซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลรถไฟที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ
๖. มีแหล่งแร่เหล็กน้ำพี้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

จุดอ่อน (Weaknesses)

๑. ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทางการเกษตร
๒. เกษตรกรใช้สารเคมีมากทำให้ดินเสื่อมสภาพ
๓. ขาดตลาดกลางพืชผลทางการเกษตรที่ครบวงจร
๔. โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบน้ำประปายังไม่ครอบคลุมทั่วถึง และชำรุดทรุดโทรม
๕. การท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างครบวงจรและเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียง
๖. การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและการเกษตรยังมีน้อย
๗. มีบางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และอาจเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

โอกาส (Opportunities)

๑. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนให้จังหวัดมีงบประมาณแก้ไขปัญหาได้มากขึ้น
๒. นโยบายในการส่งเสริมการค้าชายแดน และการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน
๓. การพัฒนาเส้นทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) (แม่สอด-ภูคู้) และระเบียงเศรษฐกิจจากเชียงใหม่-ภูคู้ (บ้านโคก) -เวียงจันทน์
๔. เป็นจุดเชื่อมภาคเหนือตอนบนกับภาคเหนือตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใกล้และสะดวกมาก
๕. การพัฒนารถไฟทางคู่ของรัฐบาลผ่านจังหวัดอุดรธานี
๖. รัฐบาลมีนโยบาย Zoning พื้นที่การเกษตร ทำให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาเศรษฐกิจ

ภัยคุกคาม (Threats)

๑. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้เกิดภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมหรือคาดการณ์ได้แน่นอน
๒. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นและความสามารถในการแข่งขันลดลง
๓. ระบบการใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยมการรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆมีผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมทางโดยเฉพาะเยาวชน
๔. การแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระดับประเทศ และระดับภูมิภาคมีเพิ่มมากขึ้นทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกมากมาย

๒.๓ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(SWOT Analysis) ของตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี

จุดแข็ง

- (๑) การคมนาคมติดต่อระหว่างหมู่บ้านและพื้นที่ใกล้เคียงสามารถติดต่อกันได้อย่างทั่วถึง
- (๒) มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- (๓) มีพื้นที่ราบจำนวนมาก ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเกษตรกรรมเชิงเศรษฐกิจ
- (๔) มีกลุ่มคนตัดตั่งและกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจของตำบล
- (๕) มีวนอุทยานต้นสักใหญ่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและขึ้นชื่อของตำบล
- (๖) มีอ่างเก็บน้ำคลองตรอนที่เป็นอ่างเก็บน้ำต้นทุนการเกษตรที่สำคัญและเป็นสถานที่ท่องเที่ยว
- (๗) ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีความสามัคคีสมานฉันท์กันภายในชุมชน

จุดอ่อน/ จุดด้อย

- (๑) ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีรายได้น้อย เพราะต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
- (๒) ปัญหาภาวการณ์ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร เพื่ออุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตรที่เพียงพอใน

ฤดูแล้ง

- (๓) ประชาชนส่วนใหญ่เป็นหนี้สิน และมีความยากจน
- (๔) ขาดการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการทำการเกษตร การค้า

การบริการ

- (๕) ประชาชนมีพฤติกรรมดูแลสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง มีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อเพิ่มขึ้น
- (๖) เกษตรกรปลูกพืชเชิงเดี่ยว ไม่ผสมผสานและมีต้นทุนสูง
- (๗) ขาดการอนุรักษ์และการบริหารทรัพยากรธรรมชาติที่ดี
- (๘) ประชาชนขาดอาชีพเสริมนอกฤดูกาลเกษตร

โอกาส

- (๑) พื้นที่มีสถานที่ท่องเที่ยวสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวและด้านเศรษฐกิจ
- (๒) นโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมด้านการคมนาคม
- (๓) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากนโยบายการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร
- (๔) รัฐบาลส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพโดยสนับสนุนการจัดตั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- (๕) แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

อุปสรรค/ ภัยคุกคาม

- (๑) ประชาชนวัยทำงานไม่อยู่ในพื้นที่ ทำให้ขาดแคลนแรงงาน ในการการพัฒนา
- (๒) ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการ เรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ทำให้ส่งผลต่อการพัฒนา

พื้นที่

- (๓) ภาวะน้ำมันราคาแพง ดอกเบี้ยเงินกู้สูง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง
- (๔) ปัญหาภาวะโลกร้อน ส่งผลให้เกิดภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น ภัยแล้ง ภัยหนาว หมอกควัน

อุทกภัย ไฟป่า

วิสัยทัศน์

“พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มุ่งเน้นอาชีพเกษตรกรรมยั่งยืน”

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตรกรรม
๒. พัฒนาสิทธิเกษตรกรด้านที่ดินทำกินและคุณภาพชีวิต
๓. พัฒนาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ
๔. พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม

ความต้องการของเกษตรกร

- ต้องการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร
- ต้องการให้ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาต่ำ
- ส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อย่างครบวงจร

ความต้องการของชุมชน

- มีฐานะดี
- ไม่มีหนี้สิน
- มีความรักใคร่สามัคคี เอื้ออาทร ลดการเห็นแก่ตัว

ความต้องการของชุมชนที่เกิดขึ้นในอนาคต

- จัดตั้งกลุ่มตามความถนัดของอาชีพ
- มีอำนาจต่อรองในการจำหน่ายผลผลิต
- รวมกันจำหน่ายผลผลิต
- รวมกันซื้อปัจจัยการผลิต
- ปรับคุณภาพผลผลิต มีการคัดเกรด
- ลดพ่อค้าคนกลางในการจัดซื้อปัจจัยและจำหน่ายผลผลิต

สภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี

กำหนดแนวทางการพัฒนาการเกษตร ตาม พ.ร.บ.สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ หมวด ๕ มาตรา ๔๑ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเชื่อมโยงกับแผนแม่บทระดับจังหวัดต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การรวมกลุ่ม (การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร องค์การเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)

๒) ดินทำกิน (การส่งเสริม การพัฒนาการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมและการแก้ไขปัญหาที่ดินและที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกรให้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง)

๓) ด้านราคาผลผลิต (การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด)

๔) ด้านชลประทาน (การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม)

๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (การอนุรักษ์ ป่าไม้และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเกษตร)

๖) ด้านการศึกษาวิจัย (การค้นคว้า วิจัยและพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม)

๗) ด้านแหล่งเงินทุน(การเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร)

๘) ด้านสิทธิเกษตรกร (การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มประสิทธิภาพและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการเกษตร)

๙) ด้านเครือข่ายองค์กรเกษตรกร(การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาดและการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน)

๑๐) ด้านการถ่ายทอดความรู้ (การสนับสนุน ส่งเสริมให้การศึกษาอบรม ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรม และการจัดการแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร)

๑๑) ด้านการบริหารจัดการกองทุนอย่างครบวงจร (การปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่มีอยู่ให้สามารถรองรับการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างครบวงจรและลดการซ้ำซ้อน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

๒.๔ สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ/แนวทางการพัฒนาระดับตำบล : ปัญหาหลัก ๕ เรื่องของตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์

ที่	ประเด็นปัญหา	สภาพปัญหา	การแก้ไขปัญหา	แนวทางการพัฒนา
๑	ปัญหาสวัสดิการ สิทธิเกษตรกร การไม่ได้รับความเป็นธรรม	- พื้นที่หมู่ที่ ๖,๙ ไม่ได้การช่วยเหลือด้านสวัสดิการ ของรัฐ คือ บัตรผู้มีรายได้น้อย	- สำรวจข้อมูลที่ชัดเจน	๑) รัฐสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ
๒.	ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - หนี้สินในระบบ - หนี้สินนอกระบบ	- เกษตรกรกู้ยืมเพื่อยังชีพ/การศึกษาบุตร - เกิดจากการยืม - แหล่งเงินกู้ ธ.ก.ส. สหกรณ์ กองทุนหมู่บ้าน (เงิน ล้าน) ธนาคารต่างๆ - เกิดภัยพิบัติ ภัยแล้ง ไม่สามารถทำการเกษตรได้ ผลิตผลทางการเกษตรไม่ดี ทำให้รายได้ลดน้อยลง จึงไม่สามารถชำระหนี้สิน ดอกเบี้ยไม่ได้	- กู้ให้น้อยลง - สถาบันการเงินปล่อยเงินกู้แบบปลอดดอกเบี้ย/ลด ดอกเบี้ยร้อยละ ๓ - โครงการพักชำระหนี้ ๓ ปี - โครงการพักชำระดอกเบี้ย/หยุดชำระ - โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำหรือให้ส่งแต่เงินต้น ระยะเวลา ๓ ครั้ง - การสร้างงานให้ชุมชน จ้างแรงงานคนในชุมชน เพิ่มขึ้น - ส่งเสริมอาชีพใหม่ รัฐสนับสนุน	๑) ให้รัฐมนตรีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรหรือ สร้างรายได้เพิ่มให้เกษตรกร
๓.	ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ซ่อมแซมแหล่งน้ำเดิม - พัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ก่อสร้างใหม่	- พื้นที่ตำบลน้ำไคร้มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บ น้ำคลองตรอน แต่ไม่สามารถนำมาใช้ในพื้นที่ - ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ไม่มี การบูรณาการ หากดำเนินการได้ พื้นที่ ๒ – ๓ พัน ไร่ จะได้รับประโยชน์ แต่ติดปัญหาป่าไม้ - แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำห้วยแมง ห้วยน้ำไหลต้น เขิน ตะกอนดิน - คลองส่งน้ำไม่ทั่วถึงทั่วพื้นที่ ขำรุคบ้าง	- สนับสนุนงบประมาณดำเนินการขุดลอก - บูรณาการด้านที่ดิน พัฒนาแหล่งน้ำ - พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ โรงสูบน้ำด้วย กระแสไฟฟ้า ลำเหมืองส่งน้ำ คอนกรีต - ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล ก่อสร้างระบบประปา หมู่บ้าน เพื่ออุปโภค บริโภค - ขุดสระน้ำเก็บกักน้ำในชุมชนและในไร่นา - ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแมง	๑) รัฐจัดสรรงบประมาณดำเนินการ

ที่	ประเด็นปัญหา	สภาพปัญหา	การแก้ไขปัญหา	แนวทางการพัฒนา
๔.	ปัญหาที่ดินทำกิน	- ไม่มีเอกสารสิทธิ ในพื้นที่ ม.๑ พื้นที่ ๘๐๐ กว่าไร่ ม.๑ ที่ดินซับซ้อน นส.๓ ทับป่าสงวน จำนวน ๕ ไร่ เจ้าของ ๓ ราย ,ม.๒ ,ม.๓ คลองตรอนฝั่งซ้าย เป็นป่าสงวน ,ม.๕ ไม่มีเอกสารสิทธิทั้งหมดบ้าน ,ม.๖ พื้นที่เป็นเขา ที่ดินทำกินมีน้อย ภูเวียงไม่มีเอกสารสิทธิ อุทยานขอคืนพื้นที่และจับกุม ,ม.๗ ๖๐ ราย ไม่มีเอกสารสิทธิ พื้นที่ ๘๐๐ ไร่ ๓๒ ราย ถูกดำเนินการคดี ป่าไม้ยึดคืน ๖๐๐ กว่าไร่ ปลุกป่าแล้ว ,ม.๘ ที่ดินเอกสารสิทธิทับซ้อน คลองตรอนฝั่งซ้ายไม่มีเอกสารสิทธิ,ม.๙ ที่อยู่อาศัย ๖๐ กว่าครัวเรือน ไม่มีเอกสารสิทธิ เป็นที่สาธารณะ กำลังดำเนินการทำเรื่องเพิกถอนพื้นที่ - การใช้สารเคมี ทำให้สภาพดินเสื่อมโทรม	- รวบรวมข้อมูลประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน - การตรวจวัดค่าสภาพดิน/คุณภาพดิน - สนับสนุนสารปรับสภาพ/บำรุงดิน และให้ความรู้ การดูแลรักษาสภาพดิน - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านที่ดินบูรณาการ ดำเนินการ	๑) รัฐกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเรื่องที่ดิน และจัดสรรที่ดินทำกิน
๕.	ปัญหาราคาสินค้าเกษตร - ชนิดพืช : ข้าว/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/มันสำปะหลัง	- ราคาไม่แน่นอน ราคาตกต่ำ ราคาไม่เป็นธรรม - ต้นทุนการผลิตสูง ป่วย ยารักษาโรครามีราคาแพง ค่าแรงงานสูง - พ่อค้ากดราคารับซื้อผลผลิต - เกษตรกรต้องการกำหนดราคาจำหน่ายได้เอง ตามคุณภาพที่ดี	- จัดหาพันธุ์พืชราคาถูกมีคุณภาพ - กำหนดราคาขายเพิ่มขึ้น - ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต/ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ - กำหนดมาตรการกระตุ้นด้านราคาสินค้า การเกษตร การประกันราคา - โครงการเกษตรแปลงใหญ่ - โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร	๑) ให้ภาครัฐออกนโยบายมาควบคุมดูแลผู้ประกอบการ ไม่ให้ใช้กลอุบายในการเอาเปรียบเกษตรกร ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการลดต้นทุนการผลิต จัดหาพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ ราคาถูก ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ๓) ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

บทที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลน้ำไคร้ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)สู่การปฏิบัติ

๓.๑ ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓.๒ ยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรดิตถ์ และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

(๕ จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก อุดรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)

๓.๓ แนวทางดำเนินการโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลและ

การพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๔ สรุปโครงการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ เรื่องหลักของตำบล
น้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์

บทที่ ๓

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลน้ำไคร้ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติ

๓.๑ ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

วิสัยทัศน์ “ สภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นสถาบันแกนหลักประสานพัฒนาภาคเกษตรกรรม มุ่งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรมมีความเข้มแข็งในอาชีพ ”

ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑) สร้างระบบการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

๑.๑ พัฒนาระบบการรับรู้ข้อเท็จจริงของปัญหามาวิเคราะห์จัดทำข้อมูลเชิงนโยบายและเสนอหน่วยงานรวมทั้งติดตามผลการช่วยเหลือ

๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพพนักงานสมาชิกเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว

๑.๓ การใช้เทคโนโลยีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการสำรวจจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา

๒) พัฒนาขีดความสามารถการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

กลยุทธ์

๒.๑ พัฒนาระบบการรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมด้านการเกษตร

๒.๒ พัฒนาบุคลากรพนักงานสมาชิกสภาเกษตรกรและคณะผู้ปฏิบัติงาน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม

๒.๓ การประสานหน่วยงานและภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งติดตามผล

๓) การสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร องค์กรเกษตรกร ยุวเกษตรกร และเครือข่าย

กลยุทธ์

๓.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ ด้านการจัดการฟาร์มสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและแบ่งปันความรู้แก่เกษตรกรอื่น

๓.๒ ส่งเสริมให้กรรมการและพนักงานขององค์กรเกษตรกรและกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ในการจัดการองค์กรและการดำเนินธุรกิจ/กิจกรรมรวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๓.๓ ติดตามและร่วมการดำเนินงานตามนโยบายเกษตรกรรมของส่วนราชการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๔) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม

กลยุทธ์

๔.๑ การจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร องค์กรเกษตรกรรายสินค้ารวมทั้งการสร้างเครือข่าย

๔.๒ การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การแปรรูปขั้นต้นและ SME เกษตร

๔.๓ การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมขั้นสูง

๓.๒ ยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรดิตถ์ และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ (๕ จังหวัด ได้แก่ พิชณุโลก อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)

- คำขวัญจังหวัดอุดรดิตถ์

“ เหล็กน้ำพี้ลือเลื่อง เมืองลางสาดหวาน บ้านพระยาพิชัยดาบหัก ถิ่นสักใหญ่ของโลก ”

- วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
สืบสานวัฒนธรรมไทย

ผลผลิตปลอดภัย
ก้าวไกลสัมพันธ์เพื่อนบ้านยั่งยืน”

เป้าประสงค์ (Objective) :

๑. ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพมีชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครองอย่างมีคุณภาพ

๒. ผลผลิตด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP มีคุณภาพ ปลอดภัยและมีระบบการตลาดที่ดี

๓. เป็นดินแดนแห่งความสงบสุข มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีจริยธรรม และเป็นเมืองที่น่าอยู่

๔. มีการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์และพลังงานที่เพียงพอ

๕. จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ มีศักยภาพการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์อันดี ทั้งภายใน และระหว่างประเทศสูงขึ้น

พันธกิจ (Mission) :

๑. พัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ เด็ก มีความรู้ คู่คุณธรรม มีวินัย มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และมีการสืบสานต่อไป มีความมั่นคงและยั่งยืนในการดำรงชีวิต

๒. ส่งเสริม พัฒนา ผลผลิตด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพปลอดภัย และมีระบบการตลาดที่ดี

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและความสมัครสมานสามัคคีของประชาชน

๔. พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ และพลังงาน

๕. ส่งเสริมพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ และการค้าการลงทุนการท่องเที่ยวและความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายใน และระหว่างประเทศ

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุดรดิตถ์ :

๑. เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ ชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์ :-

๑.๑ พัฒนาและปรับปรุง โครงข่ายคมนาคมผังเมืองทุกระดับ ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึงและเชื่อมโยงกับจังหวัดและประเทศอื่น และรองรับการ พัฒนาระบบขนส่งทางรางของรัฐบาล

๑.๒ เพิ่มศักยภาพบุคลากรและระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้สะอาด โปร่งใสตรวจสอบได้และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๑.๓ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐานความเสมอภาค และเท่าเทียมโดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพและการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกสถาบันการศึกษา ตลอดจนเปิดโอกาสในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างกว้างขวางถูกต้องเป็นธรรมและรวดเร็ว

๑.๔ พัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทุกเพศทุกวัยส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานให้มีความก้าวหน้า มีหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต ส่งเสริมบริการสาธารณสุข สุขอนามัย สร้าง ภูมิคุ้มกันทางสังคม และส่งเสริมการกีฬา

๑.๕ เสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความมั่นคงเข้มแข็ง ปลอดภัย เสพติด มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑.๕ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการร่วมกันพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสมานฉันท์ และความมั่นคงภายในและชายแดน การบริหาร วิกฤติการณ์ด้านสาธารณสุข และภัยพิบัติต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พัฒนาภาคเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ :-

๒.๑ ส่งเสริม พัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าโดยมุ่งพัฒนาผลผลิตที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒.๒ ส่งเสริมพัฒนาการปลูกพืช ด้วยระบบโซนนิ่งภาคการเกษตรการพัฒนาปศุสัตว์และประมงที่สอดคล้องกับการตลาด โดยส่งเสริมการลงทุนการผลิต เพิ่มรายได้ในภาคการเกษตร

๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ ตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง

๒.๔ ส่งเสริมการศึกษาการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการแปรรูป และผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพและปลอดภัยตรงความต้องการของตลาดและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว

๓. พัฒนาทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ :-

๓.๑ ทำนุบำรุง รักษา และสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงกับการพัฒนาทางสังคมการท่องเที่ยว และเศรษฐกิจให้เป็นเมือง ๓ วัฒนธรรมที่มีเสน่ห์ยิ่งขึ้น

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าบริการ การประกอบอาชีพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการมีรายได้

๓.๓ ส่งเสริมเชื่อมโยงเส้นทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อนบ้านทั้งภายในและต่างประเทศ

๓.๔ พัฒนาการท่องเที่ยวทุกด้าน ทุกพื้นที่ โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ และศักยภาพสูง

๔.อนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ และส่งเสริมพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ :-

๔.๑ การสร้างสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมกับการอนุรักษ์ พัฒนา ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันตลิ่งพังทลาย การพัฒนาแหล่งน้ำการบริหาร จัดการน้ำอย่างบูรณาการเป็นระบบและคุ้มค่าและสนับสนุนขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ

๔.๒ กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ของประชาชนให้เพียงพอแก่การอยู่อาศัยและการเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทาง ธรรมชาติวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น อย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

๔.๓ ส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของเมืองและท้องถิ่นภายใต้การมีส่วนร่วมของ ชุมชนอย่าง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน และ สนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๔ ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนควบคุมและกำจัด ภาวะมลพิษที่มี ผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิการและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๔.๕ ส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์พลังงานและการบริหารจัดการด้านพลังงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

๕. เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์ :-

๕.๑ พัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ในทุกด้านเพื่อให้เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆ ที่ สำคัญของประเทศไทย เพื่รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๒ พัฒนาสัมพันธ์ไมตรีและความร่วมมือกับจังหวัดทั้งภายในและระหว่างประเทศ และพัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันดีระหว่างกันอย่างยั่งยืน

๕.๓ พัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ พัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงเขต เศรษฐกิจชายแดน และระบบ Logistics ให้เอื้อประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เป็น การเพิ่มมูลค่า ให้กับการค้าและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๔ พัฒนาสินค้าและบริการ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค คู่ค้า นักท่องเที่ยว และ ประชาชนทั่วไป

๕.๕ สนับสนุนให้มีการปรับปรุงพัฒนาการท่องเที่ยวทุกด้าน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

(๕ จังหวัด ได้แก่ พิจิตร โลก อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)

วิสัยทัศน์ : “ ศูนย์กลางการบริการสี่แยกอินโดจีน ”

พันธกิจ

๑. ยกระดับรายได้และกระจายรายได้ ควบคู่กับการสร้างสังคมที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน
๒. พัฒนากิจการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานการพัฒนาผลิตภาพและการสร้างสรรค์
๓. สร้างความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

๑. พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน
๒. พัฒนาโครงข่ายการค้า การลงทุน การบริการ เครือข่ายคมนาคมขนส่งสี่แยกอินโดจีนและอาเซียน
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ
๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. ผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มที่ยั่งยืน
๒. เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในกลุ่มจังหวัด ภูมิภาคและต่างประเทศ เพื่อใช้ศักยภาพแหล่งที่ตั้ง และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน
๓. พัฒนาการค้าการลงทุนและความร่วมมือชายแดนไทย - พม่า / ไทย - ลาว
๔. อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ กีฬาและสุขภาพ
๕. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. เส้นทางเชื่อมโยง E – W – E – C ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น
๕. จำนวนเครือข่ายการค้าการลงทุนที่เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอินโดจีน และประเทศสมาชิกอาเซียน
๖. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น
๗. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
๘. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
๙. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์ ป่าไม้
๑๐. จำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. จำนวนหมู่บ้าน / ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
๑๒. จำนวนเครือข่ายหมู่บ้าน / ที่มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

๑. พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ การแปรรูปและการบรรจุภัณฑ์โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. พัฒนาการคมนาคมและระบบ logistics
๓. พัฒนาและส่งเสริมการค้า การตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ
๔. ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
๕. เสริมสร้างสมรรถนะผู้ประกอบการและการลงทุน
๖. ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์การท่องเที่ยว
๗. ส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว
๘. ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการท่องเที่ยวและบริการ
๙. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
๑๐. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานการผลิต / การค้า / การบริการอย่างมีคุณภาพและคุ้มค่า
๑๑. ส่งเสริมการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
๑๒. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

๓.๓ การดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลและการพัฒนาเป็น

เกษตรอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่ง คือ เพื่อสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ โดยรัฐรักษาเสถียรภาพด้านราคาและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่องอย่างแท้จริง

ที่ผ่านมาในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ สภาเกษตรกรแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่จากระดับล่างสู่ระดับบนมีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับจนเป็นแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับประเทศ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สภาเกษตรกรแห่งชาติ กำหนดให้สภาเกษตรกรจังหวัด ต้องดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด ลงสู่พื้นที่อย่างน้อย ๑ อำเภอ ละ ๑ กิจกรรมตามความเร่งด่วนของปัญหาและศักยภาพของพื้นที่เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ลงสู่พื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริงและมีการบูรณาการร่วมกับระหว่างหน่วยงานหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับสภาเกษตรกร จำเป็นต้องนำปัญหาความต้องการ ภายใต้แผนแม่บทฯ ของแต่ละพื้นที่มาปรึกษาหารือหรือปรับแนวทางในการปฏิบัติให้เข้าใจตรงกันในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนชุมชนระดับตำบลร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้วยตนเองส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมในการพัฒนาแก้ไขปัญหาาร่วมกันในรูปแบบของการจัดการตนเอง พัฒนาเกษตรกรให้เกษตรกรมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร และสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาดได้ การบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นดำเนินการ ๕ เรื่องหลักประกอบด้วยปัญหานี้สิน ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาราคาสินค้าเกษตร เรื่องสวัสดิการเกษตรกร สิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม พื้นที่ดำเนินการอำเภอละ ๑ ตำบลเพื่อให้การแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตามสภาเกษตรกรแห่งชาติเห็นว่าการจะแก้ไขปัญหาการเกษตรของประเทศได้นั้นต้องมีการดำเนินงานในลักษณะของการรวมกลุ่ม และส่งเสริมพัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ โดยเริ่มจากกลุ่มขนาดเล็กระดับหมู่บ้านตำบลส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ในลักษณะของเกษตรอุตสาหกรรมหรือSMEs เกษตรซึ่งการที่จะพัฒนาสู่ความเข้มแข็งได้นั้น จำเป็นต้องสนับสนุนให้กลุ่มหรือชุมชนมีแผนปฏิบัติงาน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการวางแผนมีการสร้างผู้นำสร้างคนในชุมชนหรือกลุ่มองค์กร ให้มีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถจัดทำแผนงาน กำหนดวิธีการ เป้าหมายการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญให้กับเศรษฐกิจฐานรากระดับตำบลอย่างยั่งยืน ซึ่งจะสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงได้รวบรวมโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล กับโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรเข้าไว้ด้วยกัน เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

แนวคิด

๑) พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ ต้องการสนับสนุนสิทธิและการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง

๒) การแก้ปัญหาทางการเกษตร ไม่มีใครรู้ปัญหาดีเท่ากับตัวเกษตรกรเอง ดังนั้นจึงต้องมุ่งสร้างความสามารถของเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้บริหารจัดการด้วยตนเองในลักษณะของกลุ่มชุมชนพื้นที่ตำบล โดยการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

หลักการ

๑) เน้นอาชีพสินค้า(อาชีพ) เป็นตัวตั้งพื้นที่ตำบลเป็นศูนย์กลาง และเกษตรกรเป็นเจ้าของทำการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรในตำบล มากกว่าตอบสนองตัวชี้วัดของหน่วยงานสนับสนุนภายนอก

๒) รวมพลังทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐภาคประชาสังคมพ่อค่านักธุรกิจภาคเอกชนและภาคีการพัฒนาอื่นๆ สนับสนุนการบริหารการพัฒนา

๓) เป็นแผนพัฒนารายสินค้า ไม่ใช่แผนรายพื้นที่ เหมือนที่สภาเกษตรกรจังหวัดทำในครั้งก่อน เช่น ตำบลนี้จะเลี้ยงวัว ก็ทำแผนเลี้ยงวัวทั้งตำบล สร้างเครือข่าย สร้างระบบทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นในตำบล เน้นเฉพาะเรื่องที่จะก่อให้เกิดรายได้ ลดรายจ่าย แก้ปัญหาหนี้สินและอื่นๆ

แนวทางการพัฒนา

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี จัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

๑) ระดมความคิดเห็น ปัญหาและกำหนดแนวทางการส่งเสริม และการแก้ไขปัญหาที่ดินโดยส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมของเกษตรกร

๒) การส่งเสริม การพัฒนา และแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

๓) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และกำหนดสวัสดิการให้เกษตรกร

๔) พัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด สนับสนุนการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายรายอาชีพ รายสินค้า เพื่อการลดรายจ่าย และสร้างมูลค่าเพิ่ม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕) การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร และการเข้าถึงแหล่งทุน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถจัดทำแผนพัฒนาร่วมกันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเกษตร

๒) เพื่อจัดตั้งองค์กรเกษตรกรรายสินค้า ในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ในพื้นที่ หรือพัฒนาแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรเดิมและเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด

๓) เพื่อปรับปรุงระบบการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรของเกษตรกรในตำบล โดยอาศัยแผนพัฒนาเกษตรกรรม การบริหารจัดการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นเครื่องมือสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า(value chain) ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม และ SMEs เกษตร เปลี่ยนแปลงจากเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นเกษตรสมัยใหม่เน้นบริหารจัดการและเทคโนโลยี สร้างเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการ

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการ

๑) จัดประชุมคณะผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบลและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อระดมความคิดเห็นและจัดทำแผนฯ เน้นการแก้ไขปัญหาใน ๕ ประเด็นหลักคือ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาสวัสดิการสิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม และปัญหาราคาสินค้าเกษตร และ

ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรเกษตรกรรายสินค้าทั้งกลุ่มรายเดิมและรายใหม่เพื่อต่อยอดและพัฒนาสู่เกษตรอุตสาหกรรม
เชื่อมโยงธุรกิจระหว่างกัน จำนวน ๙ ครั้ง ต่ำบสละ ๑ ครั้ง

๒) จัดเวทีประชาคม เพื่อเชื่อมโยงการสมาชิกองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนฯ จำนวน ๑ ครั้ง

๓) จัดทำรูปแบบแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล เสนอต่อสภาเกษตรกรจังหวัดให้ความเห็นชอบ

แนวทางการดำเนินการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ เรื่องหลัก

๑) จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เช่น ธกส. บริษัท ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยมีแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ พนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นฝ่ายเลขานุการฯ

๓) ประสานนำเสนอโครงการ ให้กลุ่มองค์กรได้รับการสนับสนุนงบประมาณฯ จากทุกภาคส่วน

๔) ประสานหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบต่างๆ

๕) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน/โครงการ

๖) ติดตามงาน/ประเมินผลและสรุปงานโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรม	วิธีการ	เป้าหมาย/ ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบ
๑	ศึกษา เตรียมความพร้อมบุคลากร และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- ประชุมชี้แจงโครงการ (เป้าหมาย วัตถุประสงค์ วิธีการ ขั้นตอน) - ข้อมูลพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ - แต่งตั้งคณะทำงานฯ	คณะทำงานด้านต่างๆ พนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์	คณะทำงานด้านต่างๆ สภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์
๒	ประชาสัมพันธ์โครงการชี้แจงโครงการ (ก่อนระหว่าง และ หลัง)	-ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจโครงการ (ก่อน) - จัดกิจกรรมเปิดตัวโครงการ (Click off) (ระหว่าง)	เกษตรกร อปท. ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มอาชีพ,หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง	- สมาชิกสภาเกษตรฯ - คณะทำงานฯ - อปท. ,อบจ. - อบต. - ทสจ.
๓	คัดเลือกบุคคลเป้าหมายและพื้นที่ร่วมโครงการ	สมัครเข้าร่วมโครงการ -ประกาศรับสมัครตามเกณฑ์การคัดเลือก -รับสมัครพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ -แจ้งบุคคลเป้าหมายเข้าร่วม	อนุกรรมการฯ คณะทำงานฯ อปท. พื้นที่สนใจเข้าร่วมโครงการ	- คณะอนุกรรมการฯ - คณะทำงานฯ
๔	จัดทำข้อมูลพื้นฐานพื้นที่เป้าหมาย	-กำหนดขอบเขตและประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง -รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ -กำหนดขนาดพื้นที่และเกษตรกร	-คณะทำงานฯ - สนง.สภาเกษตรกร -อนุกรรมการฯ -อปท. -เกษตรกร	- คณะทำงานฯ - สนง.สภาเกษตรกร - อนุกรรมการฯ - อปท.

๓.๔ สรุปโครงการเพื่อขอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ ประเด็น ของตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๑.	สภาพปัญหาด้านสวัสดิการ สิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม - เกษตรกรมีรายได้ไม่พอเพียงกับดำรงชีวิต ๑.๑ โครงการอบรมความรู้ด้านอาชีพเสริมของชุมชนจัดการตนเอง	๑) เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรนำความรู้ด้านอาชีพเสริมของชุมชนได้บริหารจัดการตนเอง	- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร/เยาวชนเกษตรกร ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) ส่งเอกสารขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ๓) ประสานวิทยากรให้ความรู้ตามความต้องการของกลุ่มฯ ๔) กำหนดวัน/เวลา/สถานที่ในการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ ๕) จัดประชุม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและสาธิตการประกอบอาชีพให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ๖) ประเมิน/ติดตามผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด - กศน.พื้นที่ของกลุ่มฯ - อบต.น้ำไคร้ - ก.อบจ. งบกลุ่มจังหวัด

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๒.	สภาพปัญหาหนี้สินของเกษตรกร - สถาบันการเงินกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูง เช่น ธ.ก.ส./สหกรณ์/กองทุนฯ และ ธนาคารต่างๆ ของรัฐ - ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ ค่าครองชีพสูง ทำให้มีรายได้น้อย แต่รายจ่ายเพิ่มขึ้น - นโยบายภาครัฐ ช่วยเหลือเกษตรกรไม่ต่อเนื่อง ๒.๑ โครงการสินเชื่อปลอดดอกเบี้ย ๒.๒ โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แก่เกษตรกร/กลุ่มองค์กรเกษตรกร ๒.๓ โครงการพักชำระหนี้แก่เกษตรกร	๑) เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงแหล่งเงินทุน ๒) เพื่อให้เกษตรกรมีทุนหมุนเวียนที่ปลอดดอกเบี้ย ๓) เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน	- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร/พื้นที่ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารนำเสนอโครงการเพื่อขอรับการช่วยเหลือ ๓) ติดตามประเมินผล	- สนง.สหกรณ์จังหวัด - สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด - ธกส.จังหวัด /สาขา - กองทุนฟื้นฟูฯ - ก.อบจ. งบกลุ่มจังหวัด - อบต.น้ำไคร้ - SME Bank

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ม.๑ แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำไม่พอเพียง ตื้นเขิน ,ม.๒ ไม่สามารถบูรณาการพัฒนาลำน้ำติดปัญหาป่าไม้ กรมเจ้าท่า - ม. ๓ ลำห้วยแมงตื้นเขิน ตะกอนดินโคลงส่งน้ำชำรุด ไม่ทั่วถึง - ไม่มีสระน้ำกักเก็บน้ำทำการเกษตร - สระน้ำในไร่นาเดิมตื้นเขิน - คลองส่งน้ำชำรุด - ม.๖ แหล่งน้ำอยู่ไกล - ม.๗ ระบบประปาหัวดิน ติดป่าไม้ - ม.๘ ห้วยน้ำไหลตื้นเขิน - ม.๙ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ในพื้นที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ๓.๑ โครงการขุดลอกลำน้ำธรรมชาติ/ลำห้วย - ลำห้วยแมง ม.๓ - ห้วยน้ำไหล ม.๘	๑. เพื่อให้น้ำไหลได้สะดวกขึ้น ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ	พื้นที่ทำการเกษตรของทุกหมู่บ้าน ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล	- โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - อบจ.อต - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ม.๑ แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำไม่พอเพียง ตื้นเขิน ,ม.๒ ไม่สามารถบูรณาการพัฒนาลำน้ำติดปัญหาป่าไม้ กรมเจ้าท่า - ม. ๓ ลำห้วยแมงต้นเขิน ตะกอนดินโคลงส่งน้ำชำรุด ไม่ทั่วถึง - ไม่มีสระน้ำกักเก็บน้ำทำการเกษตร - สระน้ำในไร่นาเดิมตื้นเขิน - คลองส่งน้ำชำรุด - ม.๖ แหล่งน้ำอยู่ไกล - ม.๗ ระบบประปาหัวดิน ตัดป่าไม้ - ม.๘ ห้วยน้ำไหลตื้นเขิน - ม.๙ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ในพื้นที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ๓.๒ โครงการก่อสร้างโรงสูบน้ำและระบบส่งน้ำ คอนกรีต	๑. เพื่อพัฒนาระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตร ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ	พื้นที่ทำการเกษตรของ หมู่ที่ ๑,๘,๙ ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล	- โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - อบจ.อต - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ม.๑ แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำไม่พอเพียง ตื้นเขิน ,ม.๒ ไม่สามารถบูรณาการพัฒนาแหล่งน้ำติดปัญหาป่าไม้ กรมเจ้าท่า - ม. ๓ ลำห้วยแมงต้นเขิน ตะกอนดิน คลองส่งน้ำชำรุด ไม่ทั่วถึง - ไม่มีสระน้ำกักเก็บน้ำทำการเกษตร - สระน้ำในไร่นาเดิมตื้นเขิน - คลองส่งน้ำชำรุด - ม.๖ แหล่งน้ำอยู่ไกล - ม.๗ ระบบประปาหัวดิน ติดป่าไม้ - ม.๘ ห้วยน้ำไหลตื้นเขิน - ม.๙ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ในพื้นที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ๓.๓ โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำคอนกรีต	๑. เพื่อพัฒนาระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตร ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ	พื้นที่ทำการเกษตรของ หมู่ที่ ๓ ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล	- โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - อบจ.อต - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ม.๑ แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำไม่พอเพียง ตื้นเขิน ,ม.๒ ไม่สามารถบูรณาการพัฒนาแหล่งน้ำติดปัญหาป่าไม้ กรมเจ้าท่า - ม. ๓ ลำห้วยแมงต้นเขิน ตะกอนดิน คลองส่งน้ำชำรุด ไม่ทั่วถึง - ไม่มีสระน้ำกักเก็บน้ำทำการเกษตร - สระน้ำในไร่นาเดิมตื้นเขิน - คลองส่งน้ำชำรุด - ม.๖ แหล่งน้ำอยู่ไกล - ม.๗ ระบบประปาหัวดิน ตัดป่าไม้ - ม.๘ ห้วยน้ำไหลตื้นเขิน - ม.๙ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ในพื้นที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ๓.๔ โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแมง และระบบส่งน้ำ	๑. เพื่อให้มีแหล่งเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ	พื้นที่ทำการเกษตรของ หมู่ที่ ๔,๕,๖ ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล	- โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - อบจ.อต - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ม.๑ แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำไม่พอเพียง ตื้นเขิน ,ม.๒ ไม่สามารถบูรณาการพัฒนาแหล่งน้ำติดปัญหาป่าไม้ กรมเจ้าท่า - ม. ๓ ลำห้วยแมงต้นเขิน ตะกอนดิน คลองส่งน้ำชำรุด ไม่ทั่วถึง - ไม่มีสระน้ำกักเก็บน้ำทำการเกษตร - สระน้ำในไร่นาเดิมตื้นเขิน - คลองส่งน้ำชำรุด - ม.๖ แหล่งน้ำอยู่ไกล - ม.๗ ระบบประปาหัวดิน ตัดป่าไม้ - ม.๘ ห้วยน้ำไหลตื้นเขิน - ม.๙ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ในพื้นที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ๓.๕ โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล ๓.๖ โครงการขุดสระน้ำในไร่นา	๑. เพื่อให้มีแหล่งเก็บน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ ๑. เพื่อให้มีแหล่งเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ	หมู่ที่ ๖ ตำบลน้ำไคร้ พื้นที่ทำการเกษตรของหมู่ที่ ๖ ตำบลน้ำไคร้	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล	- โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - อบจ.อต - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๓.	สภาพปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร - ม.๑ แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำไม่พอเพียง ตื้นเขิน ,ม.๒ ไม่สามารถบูรณาการพัฒนาลำน้ำติดปัญหาป่าไม้ กรมเจ้าท่า - ม. ๓ ลำห้วยแมงตื้นเขิน ตะกอนดินโคลงส่งน้ำชำรุด ไม่ทั่วถึง - ไม่มีสระน้ำกักเก็บน้ำทำการเกษตร - สระน้ำในไร่นาเดิมตื้นเขิน - คลองส่งน้ำชำรุด - ม.๖ แหล่งน้ำอยู่ไกล - ม.๗ ระบบประปาหัวดิน ตัดป่าไม้ - ม.๘ ห้วยน้ำไหลตื้นเขิน - ม.๙ อ่างเก็บน้ำคลองตรอน ในพื้นที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ๓.๗ โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน	๑. เพื่อให้มีแหล่งเก็บน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ๒. เพื่อให้มีน้ำทำการเกษตรและมีประสิทธิภาพ	หมู่ที่ ๗ ตำบลน้ำไคร้	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดทำเอกสารโครงการฯ เพื่อขอรับการสนับสนุน และบรรจุเข้าแผนพัฒนา ๔ ปีของส่วนท้องถิ่น ๓) ติดตามประเมินผล	- โครงการชลประทานฯ - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดิน - อบจ.อต - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๔.	สภาพปัญหาที่ดินทำกิน : เอกสารกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน - ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน พื้นที่ ม.๑ พื้นที่ ๘๐๐ กว่าไร่ ที่ดินซับซ้อน จำนวน ๕ ไร่ เจ้าของ ๓ ราย ,ม.๒ ที่ดินเป็นเขตป่าไม้ , ม.๓ คลองตรอนฝั่งซ้าย เป็นที่ป่าสงวน ,ม. ๔ ที่อยู่อาศัยทั้งหมดบ้าน ,ม.๕ ทั้งหมดบ้าน , ม.๖ ที่ดินทำกินมีน้อย อุทยานขอคืนพื้นที่ ป่าไม้จับกุม,ม.๗ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ๖๐ ราย ๓๒ ราย ถูกดำเนินคดี ป่าไม้ ยึดคืน ๖๐๐ กว่าไร่ ,ม.๘ ที่ดินมรเอกสารสิทธิ์ซับซ้อน กัน คลองตรอนฝั่งซ้ายไม่มีเอกสารสิทธิ์, ม.๙ ที่อยู่อาศัย ๖๐ กว่าครัวเรือนไม่มีเอกสารสิทธิ์ กำลังทำเรื่องเพิกถอน ๔.๑ การติดตามการให้สิทธิในที่ดินทำกิน	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานด้านสิทธิที่ดินทำกิน และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน	- เกษตรกรในพื้นที่ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ๒) ส่งเรื่องนำเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓) แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินงานแก่เกษตรกรทราบ ๔) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.ทรัพยากรธรรมชาติ - สนง.ที่ดินอำเภอ - สนง.ป่าไม้จังหวัด - สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัด - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๕.	สภาพปัญหาราคาสินค้าเกษตร ชนิดพืช : ข้าว/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/มัน ล้าปะหลัง - ราคาตกต่ำ เกษตรกร - จำหน่ายข้าวได้ราคาถูกลง ราคาไม่เป็นธรรม - ผู้ประกอบการรวบรวมสินค้าเป็น - เครือข่ายกันรวมตัวกันกดราคารับซื้อทำ - ให้เกษตรกรเกิดความเสียเปรียบ ๕.๑ โครงการอบรมให้ความรู้การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิตข้าว และการ แปรรูปผลิตภัณฑ์ ๕.๒ โครงการเกษตรแปลงใหญ่	๑.เพื่อให้เกษตรกรและกลุ่มองค์กร เกษตรกรได้รับความรู้ นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และ สามารถขยายผลสู่เกษตรกรใน พื้นที่ใกล้เคียงได้ ๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ๑.เพื่อให้เกษตรกรและกลุ่มองค์กร เกษตรกรได้รับความรู้ นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และ สามารถขยายผลสู่เกษตรกรใน พื้นที่ใกล้เคียงได้ ๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น	- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ องค์กรเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ - เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ องค์กรเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์	๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความ ช่วยเหลือ ๒)ส่งเอกสารนำเสนอโครงการฯขอรับ การสนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องด้านความรู้/งบประมาณ ในการอบรมฯและนำเข้าบรรจุใน แผนพัฒนาตำบล ๔ ปี ของอบต. ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑)ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนดำเนินการ ๒)นำเสนอโครงการฯขอรับ การสนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องด้านความรู้/งบประมาณ ในการอบรมฯ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด - สนง.กศน. - อบจ.อด - กอบจ. (งบกลุ่มจังหวัดฯ) - ธกส. - อบต.น้ำไคร้

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๖.	สภาพการพัฒนาระดับกลุ่มองค์กร เกษตรกรเป็นเกษตรกรอุตสาหกรรม กลุ่มเกษตรกร : วิสาหกิจชุมชนตลาดกลาง ผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ ๖.๑ โครงการซ่อมแซมลานตากผลผลิตทางการเกษตร ๖.๒ โครงการเกษตรแปลงใหญ่ ๖.๓ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและระบบบริหารจัดการ ๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตร สามารถนำความรู้ไปใช้เองได้ ๑. เพื่อสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ	ลานตากผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ วิสาหกิจชุมชนตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ วิสาหกิจชุมชนตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์มีเงินทุนหมุนเวียน	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มฯ การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - อำเภอน้ำปาด - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - สนง.ปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ - อบจ.อต - ธกส. - อบต.น้ำไคร้ - หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ที่	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	หน่วยสนับสนุน
๖.	สภาพการพัฒนายกระดับกลุ่มองค์กรเกษตรกรเป็นเกษตรกรอุตสาหกรรม กลุ่มเกษตรกร : วิสาหกิจชุมชนตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ ๖.๔ โครงการอบรมการแปรรูปมันเส้นสะอาด ๖.๕ โครงการส่งเสริมด้านการตลาด	๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตมันสำปะหลัง ๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านการตลาด และเชื่อมโยงการค้าระหว่างผู้ประกอบการ	วิสาหกิจชุมชนตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ วิสาหกิจชุมชนตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ มีการจับคู่การค้า	๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มฯ การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๔) ติดตาม/ประเมินผล ๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนดำเนินการ ๒) หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ๓) ติดตาม/ประเมินผล	- สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด - อำเภอน้ำปาด - สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - สนง.ปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ - อบจ.อด - ธกส. - อบต.น้ำไคร้ - หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลน้ำไคร้
อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล
และการพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

จัดทำโดย..
สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์

คำนำ

สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมจากล่างสู่บน โดยให้สภาเกษตรกรจังหวัดดำเนินการจัดประชุมเครือข่ายสภาฯ ระดมความเห็นเกษตรกรและผู้แทนหน่วยงาน/องค์กรเกษตรกรในระดับตำบล เพื่อได้ข้อมูลปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาการด้านการเกษตร รวมทั้งโครงการระดับตำบลเป็นแผนงานพัฒนาในระดับอำเภอ จนถึงระดับจังหวัดตามลำดับ

ดังนั้น ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงได้รวบรวมโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล กับโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรเข้าไว้ด้วยกัน เป็นกิจกรรมภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลและพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรมและมุ่งเน้นดำเนินการ ๕ เรื่องหลัก คือ ปัญหาสวัสดิการ สิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาที่ดินทำกิน และปัญหาราคาสินค้าเกษตร เพื่อรับฟังความเห็นสรุปประเด็นปัญหาให้การช่วยเหลือ ส่งต่อหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป และมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาต่อยอดกลุ่มองค์กรฯเดิม และจัดตั้งกลุ่มฯใหม่ โดยเริ่มจากกลุ่มขนาดเล็กระดับหมู่บ้านตำบล ส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาส่งเสริมในรูปแบบจัดการตนเองของเกษตรกรสู่ระดับอุตสาหกรรมหรือSMEs เกษตร ซึ่งการที่จะพัฒนาสู่ความเข้มแข็งได้ นั้น จำเป็นต้องสนับสนุนให้กลุ่มหรือชุมชนมีแผนปฏิบัติงานมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพที่ชัดเจน มีข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สภาเกษตรกรแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายให้สภาเกษตรกรจังหวัด ดำเนินการในพื้นที่ทุกอำเภอๆ ละ ๑ ตำบล เพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ จังหวัดอุดรดิตถ์ มีพื้นที่ดำเนิน ๙ อำเภอ พื้นที่เขตอำเภอน้ำปาด ได้คัดเลือกตำบลน้ำไคร้ เป็นพื้นที่ดำเนินการฯ

ท้ายนี้ ขอขอบคุณในความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์คณะผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบลของตำบลนี้ ตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้แทนองค์กรต่างๆส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือด้วยดี จนทำให้การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลฯของสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์
พฤษภาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บททั่วไป

๑ - ๒๗

๑.๑ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

๒

๑.๒ กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

๒

๑.๓ บริบทชุมชน

๗

- แผนที่แสดงอาณาเขตตำบล

- ประวัติความเป็นมาของชุมชน

- สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา

๒๘ - ๓๔

๒.๑ สรุปความสัมพันธ์ของแผนฯ แต่ละระดับ

๒๘

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

๒๙

๒.๓ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติฯ

๓๐

๒.๔ สรุปประเด็นปัญหา/ความต้องการ/แนวทางการพัฒนาระดับตำบล

๓๓

บทที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลน้ำไคร้ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)สู่การปฏิบัติ

๓๕ - ๕๕

๓.๑ ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓๖

๓.๒ ยุทธศาสตร์จังหวัดอุตรดิตถ์และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
(๕ จังหวัด ได้แก่ พิจิตร โลก อุดรดิตถ์ สุโขทัย ตาก และเพชรบูรณ์)

๓๗

๓.๓ การดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลและ

๔๑

การพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓.๔ สรุปโครงการนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ๕ เรื่องหลักของ
ตำบลน้ำไคร้ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

๔๔

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

สรุปผลการสำรวจตามแบบสอบถามของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

ประชุมรับฟังความคิดเห็นของเครือข่ายสภาเกษตรกรระดับอำเภอ/ตำบล : ตำบลน้ำไคร้
เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม อบต.น้ำไคร้ อ.น้ำปาด

สรุปผลการสำรวจตามแบบสอบถาม สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ลำดับ	ตำบล	อำเภอ	ปัญหาหนี้สิน	ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	ปัญหาที่ดินทำกิน	ปัญหาสวัสดิการสิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม
๑	น้ำไคร้	น้ำปาด	รวม ๖๐ ราย	จำนวน ๙๕ ราย	จำนวน ๒๘๑ ราย	จำนวน ๓ ราย
			<u>หนี้สินในระบบ</u>			
			จำนวน ๕๓ ราย ๑๐,๘๕๔,๔๐๐ บาท	*ต้องการบ่อบาดาล ๘๒ ราย	ปัญหาที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์	*ปัญหา ทุพพลภาพ
			*สัญญากู้เงินสิ้นสุดไม่สามารถชำระหนี้ได้ จำนวน ๔ ราย	*ต้องการขุดลอกสระเก็บน้ำ	จำนวนพื้นที่ ๓,๑๘๖ ไร่ ๓ งาน	ไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๑ ราย
			*ไม่สามารถรับภาระดอกเบี้ย จำนวน ๑๒ ราย	ในไร่นา ๔ ราย	((เร่งด่วน...))	*ปัญหาเกษตรกรพันธสัญญา
			*อื่นๆ ไม่ระบุปัญหา	*ต้องการขุดลอกห้วย ๓ ราย	จำนวน ๖๕ ราย	ไม่เป็นธรรม จำนวน ๑ ราย
			<u>หนี้สินนอกระบบ</u>	*ต้องการสระเก็บน้ำในไร่นา	ที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์	
			จำนวน ๗ ราย ๗๐๐,๐๐๐ บาท	๕ ราย	*ในเขตป่าสงวน ๖๐๓ ไร่ ๒ งาน	
			*อยู่ระหว่างถูกฟ้องร้องคดี จำนวน ๑ ราย	*ต้องการสระเก็บน้ำในหมู่บ้าน	หมายเหตุ พื้นที่ทำกินอยู่ในพื้นที่ หมู่ ๖	
			*สัญญากู้เงินสิ้นสุดไม่สามารถชำระหนี้ได้ จำนวน ๑ ราย	๑ ราย	ต.น้ำไคร้ อ.น้ำปาด จ.อุดรดิตถ์ ซึ่งในขณะนี้	
			*ไม่สามารถรับภาระดอกเบี้ย จำนวน ๕ ราย		ถูกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดคืนไม่ให้ทำกินแล้ว	

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาอำเภอ น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์
๒. หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. ผู้ปฏิบัติงานสภาเกษตรกรระดับตำบล ระดับหมู่บ้าน อปท.กลุ่มองค์กรเกษตรกร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน
๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ผู้ร่วมจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลและการพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์

๑. นายบัญชา อรุณเขต	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์
๒. นายชัยพล เมฆไหว	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ คนที่ ๑
๓. นายไพบูลย์ นาแก้ว	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ คนที่ ๒
๔. นายพนม รุ่งทอง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอเมืองอุตรดิตถ์)
๕. นางมารศรี สิงห์เสวก	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอเมืองอุตรดิตถ์)
๖. นายสุชาติ ปินจันทร์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอลับแล)
๗. นายยวง อยู่มา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอพิชัย)
๘. นายม่วง สดนามอญ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอพิชัย)
๙. นายเลิศ คงแก้ว	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอพิชัย)
๑๐. นายสมัง ฟองดา (เสียชีวิต)	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอ น้ำปาด)
๑๑. นางชุติมา สุวรรณนวล	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอบ้านโคก)
๑๒. นายวิเชียร วัฒนพันธุ์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอตรอน)
๑๓. นายอำนวย จันตะมูล	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอท่าปลา)
๑๔. นายลำพัง วงษ์ชัย	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอท่าปลา)
๑๕. นายณรงค์ ไชยมีง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอปากทำ)
๑๖. นายพงศ์นิมิตร แก้วแดง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์ (อำเภอทองแสนขัน)
๑๗. นายณัฐพล โสภณปิยวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช
๑๘. นายอิทธิรัตน์ บุญคง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช
๑๙. นายสมัย เอี่ยมท่า	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตว์
๒๐. นายประดิษฐ์ ดิษฐรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง
๒๑. นายพิน โขวันดี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ

พนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์ : รวบรวมและจัดทำรูปเล่ม

๑. นายมนตรี ฉัตรทอง	หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรดิตถ์
๒. นายอาวุธ พานิชย์	หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
๓. นายธนากร นนท์ เหมืองหม้อ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๔. นางสาวจรรวรณ์ บุญเดช	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นางสาวศิริรัตน์ รื่นกัณฑ์	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๖. นางสาวภาวดี แก้วพลบูรณ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน